

౧౯౩౦౨ వత్తిడినము వకటింపబడును

VOL. 5. } చెన్న పట్టణము 1918 సం॥ నవంబరు నెల 23 వ తేది శనివారము } No. 192
సంపుటము. ౫ } గాతము : జాతాంతం పత్తిరకార్తిక మాస బహుళ వృశ్చిక. } సంచిక ౧౯౨

సుందరము ! లాభకరము !! ఉపయోగము !!!

అందమైన 1919 క్యాలండరు

నవంబరు నెల 15-వ తారీఖు నుండి జనవరి నెల 31-వ తారీఖు లోపుగ
మా మందులను 6 రూపాయలకు నొకేసారి గొనువారలకు

ఒక క్యాలండరు ఉచితముగ పంపబడును.

ఇతరులకు క్యాలండరు 1-కి వి. పి. ఖర్చులు సహా 0-6-0.

మొత్తముగా గొనువారలకు ధర తగ్గించి యివ్వబడును.

వి. పి. గ కాక, ముందుగా చీట్లు పంపినవారికి క్యాలండరు ఖరీదున్న నో మా బహుమతి యుండదు.

కొలది ప్రతులు మాత్రమే ముద్రింపబడినవి. కావలసినవారు వెంటనే తెప్పించుకొనుట యుక్తము.

తామర తైలము

పండ్లపాడి

మోహిని తైలము

డబ్బీ 1-కి 0-6-0

డబ్బీ 1-కి 0-2-0

సీసా 1-కి 0-12-0

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధపడదు

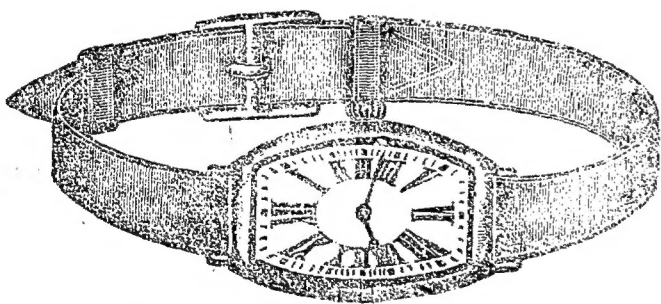
దగ్గు, తైత్తము, వడితెము, రొమ్ముకడితెము, తలనొప్పి, వాయువునొప్పులు, పోట్లు,
బెణుకులు, బిళ్లలు మొదలగు నొప్పులకు దివ్యామృతము.

చక్కని డబ్బీతో వెల రూ. 0-8-0; డబ్బీ 1-కి రూ. 5-6-0. పోస్టుఖర్చులు వేలు.

అమృతాంజనం డిపో, } 109, ఫ్రేజిరోడ్డు, బొంబాయి.
6, తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

ఒక నిమిష మాలస్యమైనను !

ఒక గంట ఆలస్యమైనట్లే !

ఎలక్ట్రా వాచీలు

క్షణమైన తేడా లేక పని
చేయును. ఏ దేశమందున్నను ఏ
స్థలమందు యుంచినను సరితయిన
గంటలను తెలుపును. భూసైన్య
ములకును, నావికాదళమునకు,

(1049)

వ్యాయామక్రీడాపరులకును అనుకూలించును.

గడియారములు పెక్కురకములు ఎలా వద్ద గలవు. నమ్మకమైనవి. చాల స్వల్పధరలు.

సొగునై నట్టియు, అందమైనట్టిన్ని సరియైన కాలమును చూపునట్టిన్ని గడియారములను సప్లయి
చేయగలవారము. జేబులో వేసికొనుటకును, మోటారుబండ్లకును, వేటకును, ప్రయాణమున
కుపయోగించు గడియారములు కలవు.

అందఱివద్దను దొరకగలవు.

ఏజెంట్లు:— జి. ఇ. సంపత్తు శెట్టి అంబుకో, ఎన్. ప్లే నేడు, మదరాసు.

వాలంటీరు సిగరెట్లను

ఉపయోగింపును.

ప్రకృతము మార్కెట్టులో యుండు అన్ని రకముల కంటే
ఇవి శ్రేష్ఠతమమైనవి 6000 సిగరెట్లను 10 ప్యాకెట్లుగా
కట్టియంచబడియుండు వెంట్రె 1-కి వెల రూ. 75-0-0 మా
త్రమే. మొత్తముగా కొను వత్తకులకు మంచి కమిషను ఇవ్వ
బడును. వివరములు కావలసిన యీక్రింది విలాసమునకు
వ్రాయవలెను. పి. ఆర్. కిట్టి అంబు కో.

1341

చంద్రబిల్డింగ్సు, తంజావూరు.

G. W. M. Reynold's Novels
Big Type Editions.

	Rs. A.
1 The Young Fisherman or The Spirit of the Lake. Complete.	0 10
2 Mary Price or The Memoirs of a Maid-Servant in 8 Vols.	5 0
3 Bronze Statue or the Virgin's Kiss in 4 Vols.	2 0
4 Loves of the Harem in 4 Vols.	3 0
5 Canonbury House in or The (Queen's Prophecy) 3 Vols.	2 4
6 The Mysteries of Old London in 3 Vols.	2 4
7 Rosa Lambert or Memoirs of a Clergyman's Daughter in 4 Vols.	3 0
8 Pope Joan or the Female Pontiff in 3 Vols.	1 12
9 Faust—A Romance in 2 Vols.	1 8
10 Soldier's Wife in 2 Vols.	1 4
11 Robert Macaire or The French Bandit in England in 2 Vols.	1 0
12 Margaret or The Discarded Queen in 4 Vols.	3 0
13 The Seamstress or The White Slave of England in 2 Vols.	1 0
14 Mysteries of Paris by Eugene Sue in 2 Vols.	1 0

SUPERIOR WATCH CO.

536 Post Box 167 (A) Madras. E.

AWARDED
GOLD MEDAL

490

IN THE
BARODA EXHIBITION

For its Sweet Lasting & Delightful Smell

TO

THE WORLD-RENOWNED

OTTO PARASTAN (REGD.)

Therefore, please just try and enjoy.

Prices: 1/2 oz. 1 dram. 1/2 dram. Card.
2-0-0 0-12-0 0-8-0 0-1-0

Sample Free on sending 3 annas postage stamps.

ALSO, PLEASE TRY OUR

PARASTAN HAIR OIL (REGD.)

Free from mineral oils. Best for the Hair.

Prize Re. 1, and Postage Extra

ample Free on sending 1 anna postage Stamp.

The Parastan Perfumery Co.

No. 1, PYDHONIE, BOMBAY 3.

నో టీ సు.

తెజవాడ కాపరస్తులు, పబ్లికేషన్లు పండర్ వాడ్

2 ఫుంటసాల పెంకటరంగయ్య 3 తంబలిగి శరణప్ప 4 చందద
పెంకట్రా నుడుగారి నమస్సు (1) ఈ. హనుమయ్య (2) ఈ.
పెంకటనుబ్బా నాపు రిగూడగల్లి చుబ్బా నా ముడుగార్ల తాలూకు
క్రిడార్తా మల్లేశ్వర రై నుముల్లపేరుతో తెజవాడ బొక్కయ్యగిరి
పలో నెం 4/1 రు ౫ల ఇంట్లో పెట్టబడిన ఫ్యాక్టరీలో ఇంజనరు
మక్కుశేయ్యయన్న గ్రీన్ కాటన్ కంపెనీ 60 హార్వరువర్ గల
ఆయిల్ ఇంజన్ కంప్లీటుగా ఒకటిన్నీ, అందుకు సంబంధిం
చిన హెప్పింగు ఒకటి, చక్రములు, నీళ్ళపంపు, పాల్లయ్యింకా
ఫ్యాక్టరీకి సంబంధించిన చిల్ల రసామానులను భాగస్థులందఱు
కలిసి స్వయంగా ఆన 1918 సం॥ డిసెంబరు నెల 2, 3, 4 తేదీ
లను నేలమునేసి ఆఖరుసాటమీద కొట్టివేయబడును గనుక
కావలసినవారువచ్చి కొనుక్కోవచ్చును. మరతులు నేలసాట
కాలమందు తెలియపర్చడ మవును. కావలసినవారికి ఏవిధమైన
సంబాయిషీ కావలసినవచ్చినప్పటికి ఈదిగువ సంతకము చేసిన
వారలకు వ్రాసి జవాబు తెప్పించుకో వచ్చును.

ఫుంటసాల పెంకటరంగయ్య,

తంబలిగి శరణప్ప,

తెజవాడ.

(1860)

మేనేజర్లు.

అమృతాంజనం అవశ్యము.

ఈశ్వరీయ ౪ క్రమములలోని ఏర్పాటును వెచ్చించి
తి బహుమతి గలిగించి యుత్తరమునకు చేరి చీలి కాలి
మంటలు పోగొట్టును. మొదటను చల్లవేసి కరిగియునకు
తేజస్సును కలిగించును. దీర్ఘాయు, ధైర్యము, తలనొప్పి,
రొమ్మునొప్పి మొదలగునాన్ని భక్తుక నివారించును.

(212) అర్థపాక డబ్బీ 1-కి రూ. 2-0-0.

వైద్యశాస్త్ర ముఖ్యోపాధ్యక్ష గోవింద్రి
బరంకర్ గారి కోవ. భా. అంబు, 107, బ్రాహ్మణ్ణుగారు.

The Glory of Man is his STRENGTH

NOT PHYSICAL ALONE, BUT FUNCTIONAL. SEXUAL AND NERVOUS TOO.

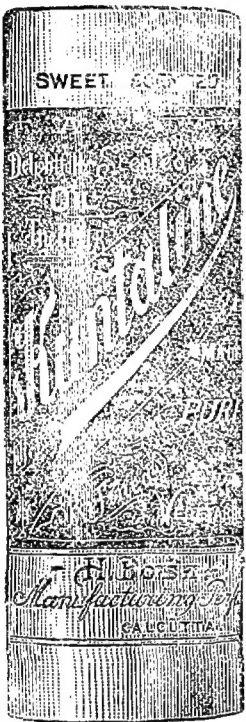
Hence, one and all ought to try to preserve it in the heyday of Youth, guard and insure against its loss as a precautionary measure, and obtain and regain it, at any age and at any expense, if already lost, through any cause whatsoever. How? By a timely use of the world-renowned mechanical device called "E" manufactured on Dr. Bier's Principle of Hypaemic Treatment by Messrs. Huston Brothers Co., of Chicago U. S. A. priced at Rs. 15 only (packing postage &c, charged extra) sent all over. Highly recommended by several leading medical authorities of the East and the West and countless numbers of gratified cured patients.

Why? because if other wise, the Man who does not possess this necessary attribute of life is only a so called Man.

Absolute secrecy guaranteed. Correspondence only in English: write to-day, in all confidence if really interested on

free descriptive literature regarding this marvellous cure, especially mentioning this Andhra Patika to the
[669]
Erectruss (A. P. DEPTT) Sol Agency for the East, Batala (Punjab) India.

కుంతలైకు వాసనలైలము.

కుంతలైకు తలనూనెను గురించి ముఖ్య సిద్ధ పురుషులగు డాక్టరు సర్ రవీంద్రుడు మున్న నవారంతక పొగడినజాబులను మీరు చూచినచో వారల్లు వ్రాసినందులకు మీరు ఆశ్చర్యమును త్వరపొందుదురు. వెంట్రుక స్థానములను బలపరచి తిరుగమొలక తెల్లించును. ఎప్పుటియెట్లు నిండు జుట్టుకలిగి సంతోషముగ నుండగలరు. కుంతలైకు మీరు చేసిన ఇట్టమేలును ఇతరులకు చెప్పకుండగ మీరు యిందడగునా? మీ కుంతలైకు నూనెను రెండు మాసములనుండి వాడుచున్నారము. మా బంధువులలో కొకడు చాలకాలమునుండి వెంట్రుకలు రాలిపోవుటచే వ్యసనపడుచున్నవారు. ఒక నెల కుంతలైకును వాడిన వెంటనే జుట్టు మరల పూర్తిగ పెరిగినది. మంచి నువాసన గూడ కలది. వాసనరానికొనినవిదల కూడ పోజాలదు. వుదరాను రాజధాని స్థాయి కాజుకొద్దు ప్రధాన న్యాయాధికారి (చీఫ్ జడ్జి) సి. కృష్ణక (అక్సఫర్డు) వారు అటులాగా రిట్లు వ్రాసియున్నారు:

(1299)

ఈ నూనెను తలనూనెను పరిమళద్రవ్యమును వాడియుంటిని. ఇండియాలో నేను భావించినంతవరకు ఇది చాల ప్రశంసపొందవలసివచ్చి చెప్పగలను. మదరాసు ఎగ్జిజిట్ కార్యదర్శి డి. వి. హనుమంతరావుగారి రిట్లు (వాసిరి):— ఇట్టి పరిమళద్రవ్యములు భారతీయులచే తయారుచేయబడుటచే భారతీయుల ప్రతిభా విశేషమును వారి ఉత్సాహము తెల్లనగుచున్నది.

For Prices terms of Sub-Agency to
K. N. V. Iyer & Co., Thambuchetty Street, MADRAS.
నలు విజన్య పరిశులు మున్నగువాటిని కొనుగారు, మదరాసు, తంబుకెట్టి వీధిలో మున్న మా సోలు ఏజంటులు
కే. ఎం. వి. అయ్యరు అందు కంపెనీవారికి వ్రాసికొనవచ్చును.
H. BOSE, Manufacturing Perfumer, 61/3 Bowbazar Street, CALCUTTA.

మిక్కిలి మనోహరముగ నువాసన
(రిజిస్టరు) **ఆటో డిల్ బిజినెస్** (రిజిస్టరు)
వాసిరినది కాండినది.
ఇప్పటికాలపు రుచి కనుపడునది, సాటిలేని మనోహరము నువాసనగలది.
అల్పాహారముగాని, సారాహారముగాని, శరీరబలకరము సిద్ధము.
నేను బడిన శతల పుష్పసారము.
నీ తువాలపై కొన్ని బిందువులు చిలుకొనినచో, మనోహరము నువాసన నివ్వలవలెను.
ఈ క్రింది పరిమాణముల సీసాలలో నుండును.
చిన్న సీసా (అర డ్రాం) సీసా 1-3 రు 0-3-0
మధ్యరకము సీసా 1-1 డ్రాం " " 0-12-0
సీసా 2 " " " 1-4-0
పెద్ద సీసా 4 " " " 2-0-0
ఓ. పి. ఖర్చులు బుడ్డి 1-3 0-6-0, 3 బుడ్డవ 0-14-0 ప్రత్యేకము.
పత్రిక, పట్టణములందలి ప్రసిద్ధముగు ప్రచురణాధికారుల ద్వారాను, ఆ సేకరకు నలు నెండు రుపాయలకు, కాపుర, కామల మొదలగు సీసాపై ను, కార్డుపైను ఆటో డిల్ బిజినెస్ లాగు సేకరకు పరిమితము ఈ ఆటో డిల్ బిజినెస్ సలహానుమతుల పరిశీలనచేయ గోరువారి దిగువవారికి వ్రాసికొని ఆటో డిల్ బిజినెస్ గువాసనకార్డు ఉచితముగ పంపుదురు.
సోలు ఏజంటు: ఆంధ్రాంధ్రాంధ్రా (డెన్) అందు కమిషన్ కంపెనీ నెం. 155, బాహ్యమునందు వీధి, బొంబాయి.
మదరాసు రేఖంబు:— మెహతా పునసో భంజుల్లి, మెహతాగారికోద్దు, మదరాసు

బ్రిటిషు నాకాదళము.

21-వ తేది సాయం కాలము కలకత్తా హైకోర్టునాగ్ యవాదుల బొంబాగారమున రామ్మమాయరు పండితుడు సముద్ర స్వాతంత్ర్యమును గూర్చి యుపన్యసించెను. వాణిజ్య సంబంధమున అన్ని దేశముల నౌకలును ప్రతిరేవునకును రాక పోకలు జరుపవచ్చును. కాంతిసమయమున నాస్వాతంత్ర్యము నెవ్వరు నాడేపించలేదు. పోవు అధికారము ప్రబలముగా నున్నపుడు సముద్ర యాజమాన్యమును స్వేయిను పోర్చుగలు దేశములవారి గుత్తగొనిరి. స్వేయిను ఆర్యేడా నోడించిన పిమ్మట అట్లాంటిక్ ఓసిఫిక్ ఇండియా సముద్రము లందు గ్రేటు బ్రిటన్ వారు అన్ని దేశముల వారికిని స్వాతంత్ర్యమును కలిగించిరి. దెచ్చివాడ అధికారము షీటించిన పిమ్మట తూర్పు ఆసియా సముద్రమున గూడ స్వాతంత్ర్యము కలిగినది. ఈ స్వాతంత్ర్యమును బ్రిటిషు నాకాదళమువారే గడించిరి. వారే కాపాడుచున్నారు. అందుల కగు క్యయమును బ్రిటిషు దేశము వారే భరించినది మూడుగురు రుపన్యసించిరి

అన్నదానము:— గోదావరిజిల్లా రామచంద్రపురము తాలూకా రాయవరము గ్రామముందు రైతులు చందాబా వేసి కొని నెలకోజులనుండి కోజునకు వందచుంది బీదలకు అన్న దానము చేయుచున్నారు. ఇందునుగరించి పాటుపడుచున్న గారసాటి గంగరాజు చాదరిగారు ఎంతయు కొని యాడదగి యున్నారు.

దేవస్వసంరక్షణము:— కృష్ణాజిల్లా గన్నవరము తాలూకా గురుజాడ గ్రామములోని రామలింగేశ్వరస్వామి కోదండ రామస్వామివారిల యానామలు రిజ్యూంబయ్యెను దుస్థితి లందించినంతలో, గురుజాడ రామచంద్రయ్యగారు మొదలగువారు బందరు టెంపోరరీ సభకోర్టులలో ఓ. ఎస్. 23/18 రుగా స్క్రీముబావాయి దాఖలుచేసిరి. అది విచారణ కాబడి ఈనెల 15-వ తేదీన రెండు డిక్రీలును అయినవి.

ద్వితీయాంధ్రాయుధ్వన రైద్యసమైక్యతము, డౌ. డా. ధాది ప్రదర్శనము:— ఈ సంవత్సరము కాకినాడ పట్టణమున రాజోపు డిలేంబరు నెల 15-వ తేది ఆదివారము ప్రారంభించి సమైక్యత మూడు రోజులును డౌ. డా. ధాది ప్రదర్శనము ఎనిమిదిరోజులును జరుపుటకు నిర్ణయింపబడినది. డౌ. డా. ధాది ప్రదర్శనములు డిలేంబరు నెల 15 వ తేదీలోగా కార్యస్థాన నమునకు చేరవలయును. ఈ సమైక్యతమునకు డౌ. డా. ధాది ప్రదర్శనమునకు సంబంధించిన నిబంధనలు నమోజుపారములు నుచితముగా పంపబడును. ఈ క్షరపత్రిక ప్రతిముఖ సంచాయి షీటు యావత్తు సంయుక్త కార్యదర్శి, ద్వితీయాంధ్రాయుధ్వన రైద్యసమైక్యతకార్యస్థానము, కాకినాడ-అని వ్రాయవలెను.

దివ్యజ్ఞానసభ:— 17-వ తేది ఆదివారము సాయంకాలము కాకినాడలో దివ్యజ్ఞాన సమాజమునందు దివ్యజ్ఞానసభ వారి 48-వ సంక్రాంతి దినముహోత్సవంబు నీ. రామయ్యపంతులు, బి. పి. గారి యధ్యక్షత క్రింద సమాజేశ్వరము సభ్యుల సేవలు సభ నలంకరించిరి. అధ్యక్షులు దివ్యజ్ఞానసభవారు చేయుచున్న పనిని గూర్చియు అందలి యుపయోగములను గూర్చియు గంభీర పర్యాసమును గావించిరి. రావుసాహెబ్ ఎర్రమిల్లి వెంకట్రావు పంతులు, బి. పి. గారు క్రికృష్ణుని జీవితమునుగూర్చి సభ్యులకింపుగ దీర్ఘవ్యాసమును గావించిరి. పిమ్మట అధ్యక్షులు శ్రీకృష్ణునిగూర్చి భగవద్గీతలోని కొన్ని ముఖ్యాంశములను తెలిపిరి. అనంతరము అధ్యక్షులకును ఉపన్యాసకులకును సభ్యులకును ఇతరపట్టణములనుండి వచ్చినదివ్యజ్ఞానసభ సభ్యులకును వందనము ల్పంపబడిన పిదప సభ ముగించబడినది.

బందరువార్తలు.

కృష్ణాజిల్లా ల్యాండు రికార్డుల తహసీల్దారు పెద్దాడ క్రిష్ణారావుగారు 2 మాసములు నెలపు కీసికొనిరి. వారి స్థానమున దేశిరాజు భావనా యముగారు నియమింపబడి 18-వ తేదీన చార్జీ పుచ్చుకొనిరి.

కృష్ణాజిల్లా డిస్ట్రక్టు బోర్డు ఇంజనీయరు ఆఫీసు మేనేజరు జి. మాల్విభూతయ్యగారు కొలది రోజులలో నుపకార వేతనము పొందుదురు. వీరు మామూలు 15 సంవత్సరములనుండి మేనేజరు పదవిలోనుండి ఎల్లరకు జరుగుచున్నగా ఉండి వారు. వీరి స్థానముందు ప్రస్తుతము మల్లంపిసెట్ ఆఫీసు మేనేజరు అష్టా కృష్ణారావువాయుడుగారిని నియమించెదరని వాడుక. వీరు మల్లంపిసెట్ మానేజరు పనులు బహు సమర్థతతో నెరవేర్చుచు ప్రజా తేనుమునకై వెళ్ళి కమిటీలలో మెంబరుగా పనిచేయుచున్నారు.

ఆంధ్ర సంఘము.

ఆంధ్రస్వాతంత్ర్య కార్యక్రమము.

నిన్నటిదినము సాయంత్రము 4 గంటలకు ఆంధ్రసభా భవనమున ఆంధ్రసంఘమువారు ఆంధ్రస్వాతంత్ర్య కార్యక్రమమును మొదలుపెట్టెను. తత్సమావేశమునకు వెళ్ళుచుండి ఆంధ్రప్రముఖులు, సి. జి. నాగభూషణ్ గారు వారి సభియును, ముమారు 200 మంది నూతన స్వాతంత్ర్యులు 600 మంది ఆంధ్రులును విచ్చేసిరి. సభ్యులకందంబును సంస్కృతికరముగా ఫలహారము లాసంగబడిన పిదప దైవప్రార్థనతో సభా కార్యక్రమము ప్రారంభమయ్యెను. ఆనంతరం పి. ఎస్. కృష్ణారావు పంతులు గారధ్యక్షత వహించిరి. పిమ్మట స్వాతంత్ర్యుల స్వాతంత్ర్య బాస గును తిట్టమావేశముతోను ప్రత్యేకముగ కాళ్ళకూరి గోపాల రావు, పంచాగ్నల ఆంధ్రనాయకుల శాస్త్రి, ఎ. వి. నరసింహం గార్లతో రచించబడిన కొన్ని కవ్యములు చదువుడెను.

పిమ్మట ఆధ్యక్షులు ఆంగ్లమున సుపర్యవించుచు ఈ యుద్ధము కలన కొన్ని కొన్ని ముఖ్యమైన సత్యములు పరిచయమునకు వెల్లడి చేయబడి జాతీయ వికాసమున కలిగించినవి నడిపిరి. ప్రతిజాతియును జాతీయ ఆత్మవిజ్ఞానమును పొందిరిన తెల్లెలొకము చేకూరవలసినను తన ఆత్మసహాయము ఆత్మబలమునే నమ్ముకొని యుడవలయును గాని యితరుల సహాయము మీద నెన్నటికిని ఆధారపడియుండ గూడదను ముఖ్యసూక్తమును గ్రహించిరి. కాబట్టి మనము కూడ మనకు స్వరాజ్యము లభింపవలయుననిన మన ఆత్మబలము కలననే సంపాదించవలయును గాని తత్సంపాదనయందు మన క్రితము లోడ్పడెదను మాట కట్టికల్ల. మరియు ప్రెసిడెంటు లెన్యూగారి "స్వయంసిద్ధయ" నూతియును ప్రపంచమునందంతటను వ్యాపించి జేయుటకు యీ యుద్ధమే కారణము. ఆ నూతియు లాయుడుజార్జి మొదలైన ఆంగ్లమంత్రులచే గూడ మిక్కిలి కొనియాడబడినది గాన వారానూత్రమును మన యెడ గూడ వర్తింపజేసి జనము గూడ తత్సాత్మికఫలముల ననుభవించునట్లు జేసెదరు కాక యీ కొరుచున్నానని నుడిపిరి. మరియు యిప్పుడు మనదేశము మిక్కిలి సందిగ్ధావస్థయందున్నది. మూల్యాగ్ర్య మమ్యుగ్ర్య సంస్కరణములు యింకను మన దేశములో కొన్ని కొన్ని ప్రదేశములందు చర్చింపబడుచున్నవి. అచిరకాలములో సంస్కరణ ప్రజాశక్తి ప్రకాశము నగునట్లు కొంత బాధ్యతాయంత్రప్రభుత్వము లభించునట్లు గన్పట్టుచున్నది. కాబట్టి ఆంధ్రములమున మన దేశవిషయములందు మనకు గూడ కొంత బాధ్యత వీర్పడగలదు. గాన మనము మనదేశ విషయములయడ ఎక్కుడు శ్రద్ధాభక్తులతో పనిచేయవలసి యుండును. మన ఆంధ్రదేశమును గూర్చి విచారించెదము.

మొట్టమొదట మనదేశములో మనమభివృద్ధిజేయవలసినది విద్య. ప్రస్తుతము మనదేశమందలి విద్యాభివృద్ధి యంత సంస్కృతికరముగా లేదు. చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయమువారి విద్యాసరి పాలనా విధానము గూడ మిక్కిలి యసంస్కృతికరముగా నున్నది. విద్యావిధానమునందెట్లును సంస్కరణములు గావించవలసియున్నవి. ఆంధ్రకలన మనకు ప్రత్యేకముగ నొక ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ ముండు తత్సంతాపకరము. ఈవిషయమును గురించిన మన ఆశయును త్వరలో నెఱవేరుచుచన లిప్పుడు గన్పట్టుచున్నది. కాబట్టి మన స్వాతంత్ర్య బాగు చేయక తమ ఆంధ్రదేశమునకు సంబంధించిన విద్యాభివృద్ధిని గూర్చి ఎక్కుడు శ్రద్ధవహించి పనిచేసెదరని నమ్ముచున్నాను.

పిమ్మట సామి వేరకటాచలం శ్రేష్ఠిగారు సార్వభౌము నకును, వేదవర్త రామరావు పంతులుగారు ఆంధ్రమాతకును, గాడిచర్ల వారిగోస్వమిరావు గారు స్వాతంత్ర్యులకు స్వస్తి వచనంబు లుత్తమ నో హరి ముగ చెప్పిరి. స్వాతంత్ర్య సభ్యులు ఎమ్. ఎ. పరిక్షయందు కృతార్థులయిన కస్తూరి కీతాపతిరావుగారు ప్రత్యుత్తర మొసగిరి.

పిమ్మట సి. జి. నాగభూషణ్ గారు స్వాతంత్ర్యుల తమ జీవితాంత్రయందు వేరు వేరు యద్యోగములలో నిర్వర్తించవలసిన విధిక్రమములను గూర్చియు, భర్త్యములను గూర్చియు వారి కన్యధించుచు నొక గంభీరవ్యాసమును గావించిరి.

పిమ్మట భావరాజు సత్యనారాయణమూర్తిగారు ఆంగ్ల భాషలో హాస్యరస ప్రధానమైన నొక కథనమును చదివి సభ్యులను పొట్టవగులునట్లు నవ్వించజేసిరి.

అటు తరువాత శిష్యులును గురువును భారతమాతను గూర్చి మనోరంజకమైన సంభాషణమును గావించిరి.

పిమ్మట కల్యాణరణ ప్రహసన మందలి యొక రంగ భను కొంత మంది విద్యార్థులు అతిమనోహరముగ ప్రదర్శించిరి.

చీడుపురుగులు

వానిని నివారణచేయుటకు మార్గము

దొరతనమువారి కాసనము

చెన్నపురి దొరతనమువారు రాజధానిలో వలసవోట్ల చెట్లు చేతలను చీడుపురుగులు భయపడు చేయుచు, ప్రజలకు చాలనష్టము కలిగించుచున్నదని విచారుచున్నారు. చీడుపురుగులను, ఇతరచీడులను వచ్చు వ్యాధులను నివారణ చేయుటకు ప్రయత్నించిరి కాని, ఆప్రయత్నముల నింతవరకు కార్యరూపమున బెట్టినవారు కారు.

అయినను ఈ మధ్య వైద్యశాస్త్రజ్ఞులతో ప్రభుత్వము వారు సంప్రదించి, ఆంగ్ల సైలలో జరిగిన కాసనసభలో నొక బిల్లును ప్రవేశ పెట్టిరి. సభ్యుల వేటులు దొరతనమువారి ప్రయత్నమునకు సంతోషించి బిల్లును ప్రజోపయోగముగ నుండుటకు తగినమార్పుల చేయవలయుననిరి. ఆమార్పుల నాలోచించుటకు మానసియులు రాజగోపాలాచార్యులు, శ్రీనివాసఅయ్యంగారు, మోచర్ల రామచంద్రారావు పంతులు, బొర్సరు, రామానాథురాజు రాజరాజేశ్వరవరదరు, నాథ్, అబ్బాసాహెబ్బులు బహదరు, కూచిపెట్, రామనాయుగార్లతో, నొక యువ సంఘమును నియమించి తీర్మానించిరి.

దొరతనమువారు సభ్యులనుచన ప్రకారము వై వైద్య మనుష్యులతో సొక యువసంఘము నెలకొల్పి బిల్లువైన వారి అభిప్రాయములను కోరిరి.

ఈపరిసరమువారు ఈమధ్య అనేకమారులు సమావేశమై, బిల్లునిషయమున చేయవలసిన మార్పులతో నొక నివేదికమును ప్రకటించిరి. ఈపరిసరముభ్యుల మార్పులప్రకారము బిల్లును సవరణచేసి దొరతనమువారు దానిని త్వరలో కాసన సభలో ప్రవేశ పెట్టబోవుచున్నారు.

బిల్లులందు దొరతనమువారు చీడుల నివారణ చేయుటకు బూనకొనదగిన కార్యములు వివరింపబడినవి. ఏప్రదేశమునగాని చీడులు వ్యాపించి యున్నవని తెలిసి తదవసరము దొరతనమువారికి ఆప్రదేశములను చీడులు నివారించబడినంతవరకు, స్వాధీనముచేసికొనుటకు బిల్లు అధికారమిచ్చుచున్నది. భూములను స్వాధీనముచేసికొనినంతకాలము, నైతునకు కలుగు నష్టమును కొంతభరించుటకు బిల్లు దొరతనమువారి కధికారమిచ్చుచున్నది.

ఇట్టి ఆత్మ్యత్వమగు కాసనము పట్టప్రజలు ఏమియు అభిప్రాయ మిచ్చినారకారని ఈపరిసరమువారు నివేదికమునందు వ్రాయుచున్నారు. ఇదిచాల చింతనీయును. ప్రజలకు చీడుల విషయమున బాగు తెలియును. అట్టివారి అభిప్రాయము దొరతనమువారి కందిన వెంటయు లాభదాయకమై యుండును. కాని ఇంక చింతించిన లాభములేదు. బహుశా ఈబిల్లు రేపు ఫిబ్రవరీలో, జులై గా కాసనసభలో సభ్యుల ఆమోదమునకు ప్రవేశ పెట్టగలరు. అప్పుడైనను ప్రజాప్రతినిధులు ఇంకను బిల్లులందు చేయవలసిన సవరణలను ప్రజలతో సంప్రదించి, సభలో దొరతనమువారికి సూచించిన శ్రేయోదాయకముగ నుండగలరు.

చిర పాత్రధారులందరును తమ తమ పాత్రలను కడుక్రద్ధతో ప్రదర్శించి సభ్యుల మానసములను రంజింపజేసెను. ముఖ్యయ్యి నెట్టి పాత్రధారుడైన జి. వి. నుబ్బారావుగారు తమ పాత్రలను విశేష కాళల్యముతో, నిపుణతతోను ప్రదర్శించి సభ్యుల ప్రత్యేక ప్రశంసకు పాత్రులయిరి.

పిమ్మట అధ్యక్షులకు వందనములతో రాత్రి 8-30 గంటలకు సభ ముగిసెను.

భారతగాథ

ఇంగ్లీషుమనుషుల క్రొత్తవాదము

తెలివి తేటలు బయట పడుట

అమృతబహు ప్రతీక ఇటుల వ్రాయుచున్నది:— మేము గతకుక్రవారము నాడు అర్జునునకు పూర్వ మియబడిన శత్రుణును గురించి వ్రాసిన సంపాదకీయములోని విషయములు సర్వాబద్ధము లనియు మహాభారతము ఇతిహాస గ్రంథమనియు, అందుగలసంగతులు నమ్ముటకు వీలులేదనియు, ఇంగ్లీషుమనుషుల ప్రతీక వాదించుచున్నది. మహాభారతము ఇతిహాస మని మేము ఒప్పుకొనుచున్నాము. ఇతిహాస మనిన పాశ్చాత్యులవలెను తాతముత్రాతల పుక్కిటి కథలు గల నొకగ్రంథమనియు మన తలంచెదరు. మనముమాత్రము ప్రాచీనపురాణము ఇతిహాసములని పిలుచుట వాడుక. పాశ్చాత్యులు చక్రవర్తిగాధలని చెప్పుకొను వేదగ్రంథము (Bible) నకన్న మనభారతము చాలమేలైనది. నిజముపరికించిన వేదగ్రంథము లోని ప్రాతి క్రొత్తవిబంధనలలోని విషయములు పుక్కిటి కథలని చెప్పక తప్పదు.

యెహోవా ఆదాము హవ్వల నివసించుచున్న లోటలోనికి వచ్చుటయు, దిగంబరుడై సంద్యము తిరి, సిగ్గుతనముచే చెట్టుమరుగున దాగుకొనిన ఆదామును చూడకాలకు పోయినాడని ప్రాతనిబంధనలోని ఆదికాండములో చెప్పబడిన విషయము పుక్కిటికథయని దానిని చదివినవారు తప్పక సెప్పుకొనకమానరు. ఈ విషయము మా ఇంగ్లీషుమనుషుల సయితము తెలియును. గాని, దానిని కప్పిపుచ్చుట అలవాటు.

పాండవుల కథ పూర్వము జరిగినదని భారతవర్షము లోని ప్రతివాదికిని తెలియును. అందువలననే మేము అర్జునుని బలపరాక్రమముల కీర్తించుచు, ఆకాలమున మనవారి నాగరికత ప్రస్తుతపు ప్రపంచనాగరికత కన్న వేయింతయు మించి యున్నదని వ్రాసియున్నాము. అట్టి నాగరికత తిరుగ పునరుద్ధరింపబడిన గాని, లోకమున ధర్మము సంస్థాపించబడుటకు వీలులేదని సెక్కి చెప్పియున్నాము.

ఇప్పుడే మరల దేవునికుమారుడగు ఏనుక్రీస్తు జన్మించి, తన్ను నేవించుచున్నవారందరు, దేశమున ధర్మము చిరస్థాయిగా సంస్థాపిత మగుటకు కావలసిన సాధనములను సూచించిన యెడల, ఆయనను మా ఇంగ్లీషుమనుషుల పార్శ్వ వారి పరిహసించుచుండురుగాబోలును. క్రీస్తుకొలుబుచక్రవర్తిమిత్రకోటిలోనుండిదేశమున రాజద్రోహవీరముల వేదజల్లుచున్నారని చాడిలు చెప్పి పోలీసుకమిషనరుగారికి నొప్పు చెప్పుచురుగాబోలును.

క్రీస్తు దర్శనములన మా మిత్రుల నివాసప్రదేశములగు హైదరాబాద్, మిమనూర్, చారింగ్ పేటలు అప్పుడు ఏలగుండునో యని మా కనమానము దోచుచున్నది.

గుత్తితాలూకా బోర్డు:—గొ॥ సివాజీ బహద్దరు పి. రాజగోపాలాచార్యులు, ఎమ్.ఎ., బి.ఎల్., సి.వి. ఇ, గారు 25-5-1919 తేదీన గుత్తికి విచ్చేసెదరు. వీరానాడు సాయంత్రము 4 గంటలకు క్రొత్తతాలూకా బోర్డు కట్టడమునకు కేంబ్రిడ్జ్ నోత్తరము గావించెదరు. తెల్లవారి 6-15 గంటలకు రైల్వే స్టేషనువద్ద ఆచార్యులుగారికి స్వాగతి మొసంగబడును; సాయంత్రము 5 గంటలకు ఎడ్వర్డు మెమోరియలు హాలులో ఉపాహారాతిథ్య మొసంగబడును.

ఆయుర్వేదకళాశాల, చెన్నపురి.

(1045)

ఈ కళాశాలలో చేరిన ఆయుర్వేదభూషణ, భిషగ్వరకరీక్షులకును, అఖిలభారత ఆయుర్వేద విద్యావీర శత్రుమున జరుగు ఆయుర్వేదాచార్య, విశారద, వైద్య, ఈ పరీక్షలకును ప్రత్యేక శాఖ లేర్పరుపబడి విద్య కరపబడును.

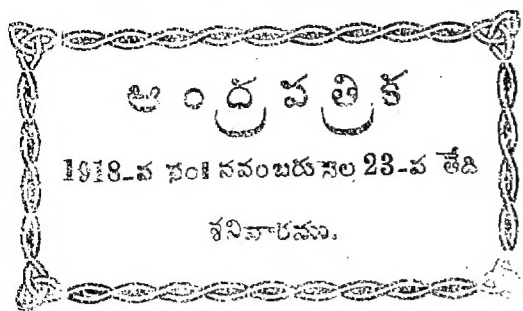
నూతన తరగతులు 1919 జనవరిలో ప్రారంభమగును.

జీతములు:—ఆయుర్వేదాచార్య శాఖకు నెలకు 5 రూపాయలు. తదితర శాఖలకు 3 రూపాయలు మాత్రమే. ప్రవేశపరీక్ష నుండు తర్వాత లగు కొందరికి విద్యార్థి వేతనము లాసంగబడును.

యోగ్యతాంశములు:—భిషగ్వరకాఖ తప్ప తక్కిన శాఖలలో చేరగోరువారికి సంస్కృతమున చక్కని భాషాజ్ఞాన ముండవలయును. భిషగ్వరకాఖకు మాత్రము ఆంధ్రమునగాని, ద్రవిడమునగాని చక్కని జ్ఞాన ముండవలయును. ప్రతిశాఖకు 50 గురకు మాత్రమే ప్రవేశము గలదు.

నివరణములను వెలియగోరువారును దరఖాస్తు ఫారములను పడయగోరువారును మదరాసు హంటుగోడులో నుండు

తెలివి తేటలు:— "మండిట్" మదరాస్. చెన్నపురి ఆయుర్వేదకాలేజి ప్రిన్సిపల్ పండిత డి. గోపాలాచార్యగారికి వ్రాసికొనవలయును.

శత్రు పరాజయ కారణము

జర్మను బల మింకను యాడుగ లేదనియు, సమర మింకను కొంతకాలమువర కైనను కొనసాగి తీరు ననియు, యుద్ధనిపుణు లాహించుచుండగ, శత్రు విచ్చిన్న మా క స్థితి ముగ తటస్థించెను. అంత్య విజయము మిత్రమండలి కెన్నటికయినను లభించి తీరునని ప్రాజ్ఞులెల్లరూహించుచుండినను, యుద్ధాంత మింతత్వరలో సఫలమగు నని మూత్ర మూహించి యుండలేదు. యుద్ధమున కెంతకాలమునుండియో తయారగుచున్న జర్మనుల కిట్టి పరాజయ మేల కలిగెనో, కారణ మూహించుట సులభ సాధ్యము. శత్రువులు కవిత్వ సంకల్పములతో యుద్ధమున దిగి యుండలేదు. అన్యదేశములను కబళించి, ప్రపంచ స్వాతంత్ర్యము నకు ధంగము గలిగించు వారు సంకల్పించిరి. యుద్ధమునందు విజయముగాంచుట కంగబలముతోబాటు ఆత్మబలము గూడ నత్యవసరము. ఈ సంగతిని జర్మనులు గుర్తించలేక, మోటుబలముచేతనే ఎంతటికార్యము నైనను సాధించవచ్చు నని నలించిరి. భగవంతు డెప్పుడును, పెద్దకటాలముల గల జాతులపక్షమే బూను నను నెహోలియను సిద్ధాంతమును వీరవలంబించిరి. తుట్టుతుడకు ఆత్మబలమే విజయమును లభించ జేయు నని, ఈ సంగ్రామము తేటకరచినది. మిత్ర మండలివారన్ననో యుద్ధసన్నద్ధులు గాలేదు. జర్మనులు ప్రపంచస్వాతంత్ర్యమును వినాశము జేయ బూనుచున్నందున, మిత్రమండలివారెట్టి స్వాతంత్ర్యసంరక్షణమునకు బూసిరి. ధర్మబద్ధులై ఆత్మరక్షణకొరకు ఏ గాహవమున దిగిరి. కొంత కాలమువరకును మోటు బలమే జయము గాంచెను. ఎట్టి అపజయము లే తెంచినను, మిత్రమండలివారు ధైర్యమునుమాత్రము విడనాడ లేదు. తమ దృఢసంకల్పమును వీరు గోల్పోవలేదు. విజయముగూర్చి వారి విశ్వాస మణుమాత్రమయి నను చలించలేదు. ఏ రెన్ని యాశదలయందైనను నిశ్చలమానసముతో బ్రవర్తించిరి. యుద్ధప్రారంభమున మిత్రమండలి కెంతటి యపజయములు గలుగుచున్నను, ఒక రాజ్యము వెంట వేరొక రాజ్యము మిత్రమండలితో జేరి, వారి సుఖదుఃఖములలో వీరును పాల్గొన దలచిరి. జర్మనుల దురాశల గూర్చి ప్రపంచమునందంతటను, మితి లేని యాగ్రహము జనించెను. ఈ యాగ్రహమే స్వాతంత్ర్యప్రియుల నెల్లర నొక్కచో జేర్చెను. అమెరికా మిత్రమండలితో జేరినతరుణ మాలోచించిన ఈ సత్యము మరింత తేటపడగలదు. జర్మను పరాజయము త్వరలో జేరూరునని మిత్రమండలి వారెల్ల రబురపడుచుండ, రుష్యాదేశమున ప్రపంచ విప్లవ ముదయించి రుష్యులు బలమును క్రుంగ దీసెను. ఇట్టి సందర్భములలో అమెరికాదేశము మిత్ర మండలితో జేరెను. అందుచే, మిత్రమండలితో జేరిన దేశము లన్నియు, స్వాతంత్ర్య విజయముపై దృఢవిశ్వాసము గలిగి, శత్రుబల మతిశయమును దున్నపుడే, జేరసాగెను. ఈదేశములు తాత్కాలిక భముల సంపాదించి, స్వార్థమును పెంపొందించు

కొనుటకు జేరి యుండలేదనుట స్పష్టమైనది. కష్ట సమయమునం దోడిమి గలిగియుండి, అటునిటు చలించక తమ ధర్మమును నిర్వహించుటచే, మిత్ర మండలివారు విజయము బడయుగలిగిరి.

శత్రుదేశము లటులగాక, ఆపూర్వ మగు మూరణయంత్రసాధనములపై వాఘారణి, నైతిక ఆధ్యాత్మికదృష్టిని విడనాడి, జనసంహారమునకు గడంగెను. క్రమధమున తాత్కాలికవిజయముల బడయుగలిగెను. కాని తమ బలముడిగి, అమెరికనుల సహాయము మిత్రమండలికి రా వారంభించగనే, శత్రువులు ధైర్యము గోల్పోయిరి. ఆత్మవిశ్వాసము వీరికి తొలగిపోయెను. ఆపదసమయములలో, మిత్ర మండలివారివలె, వీరు స్థైర్యము జాపలేకపోయిరి.

ఆధ్యాత్మికబలము లేనందుచే, శత్రుజాతులు పర స్పరైక్యత్యము గోల్పోయెను. బల్గేరియా జర్మనీ నుండి విడిపోయెను. ఆస్ట్రియా ఏ భాగమున కాభాగము విచ్చిన్న మయ్యెను. తుర్కీ లొంగి పోయెను. జర్మనీలో విప్లవ మారంభ మయి, రాజులను పదభ్రష్టుల గావించెను. ఆత్మబలము ముందర మోటుబల మక్కురకురాదని, జర్మనులు తుట్టుతుడకు గ్రహించిరి. వేరు గతిగానక జర్మనీ, ఆస్ట్రియా దేశములు మిత్రమండలి శరణుజొర వలసిన యపసరము గలిగెను. మూరణయంత్ర సాధనములన్ని యధికమయినను, అత్యుచిత ధర్మ మును జయించజాలవని సంగ్రామము తేటపరిచెను. ఇట్టి గుణపాతము ప్రత్యయగమునందును, ప్రపంచ మునకు నేర్ప బడుచు నే యున్నది. హైందవ ప్రాచీనచారిత్రలో, దుష్టదానవు లనేకులు లోక కంటకులై చలలేగి, తుట్టుతుడకు ధర్మయుద్ధమున మదిసిగ్గుల దృష్టాంతములు గలవు. ఇటుల నే యూరపుఖండమునలను సంద్భోధ పెట్టిన నెహోలి యను శూరుడు, తుడకు పరాజయము బొంది మరణమునకు ముందు హైన్య త ననుభవించెను. ఈ దృష్టాంతములన్నియు, చావ్యము చిరకాలము పదిల్ల దని, చెక్కుకయే చెక్కుచున్నవి. అయినను మానవు లెప్పుటి కపుడు, శాశ్వతసత్యములను మఱచిమోహాంధమునబడి చావ్యమునకు పాల్పడు చుండును. అట్టివారు, ఆధ్యాత్మికసాధనసంపత్తి లేనందుచో, త్వరలో న్నేరముల పాలగుదురు. జర్మనుల అపజయము మూలమున, ప్రపంచమున కీ గుణపాతము మరియొకమారు గలపబడినది. జర్మనుల ననుకరించదలచిన జాతు లేనైన నింకను మిగిలియున్నచో, సంగ్రామఫలితము నొకమారు పరికించి, ధర్మమార్గ మరయుట భావ్యము. లేనిచో, వినాశము ధ్రువము.

అదర్శభేదములచే జర్మనీకిని మిత్రమండలికిని వేర్వేరు ఫలితము లొదవె నని గ్రహించినయెడల, జర్మను పరాజయమునకు ముఖ్యకారణము గను గొనవచ్చును. ఈ ప్రధాన కారణ మటుండ, జర్మను లవలంబించిన యుద్ధపద్ధతులకును, మిత్ర మండలివారవలంబించిన యుద్ధపద్ధతులకును, భేదము గలదు. జర్మనులు ప్రారంభమునుండియు పైనికుల ససంఖ్యాకులను బలియిచ్చి, అపసృందన తంత్రము నవలంబించిరి. మిత్రమండలివారటుల గాక, తమ పైనికులను మితముగ నుపయోగించి, ప్రదేశ విసర్జనమున కై నను పాల్పడి, రక్షణ తంత్రము నవలంబించిరి. జర్మనునైస్యబల మిందుచే క్రమక్రమముగ క్షీణించెను. మిత్రమండలి నైస్య బలము క్రమక్రమముగ నభివృద్ధి గాంచెను. సంద్భితరుణ మరుదెంచునప్పటికి, జర్మనులు మిత్రమండలి విజృంభణమునకు దాశలేక లొంగి పోవలసినవచ్చెను. భూమిపై యుద్ధము జేయుటకు జర్మనులు చిరకాలము నుండియు సిద్ధ పడి యు,

మితిలేని గర్వముచే, యుద్ధము గోల్పోయిరి. జర్మనులు నిర్మించిన మూరణయంత్రముల నన్నిటిని మిత్రమండలివారును కొంతకాలమునకు నిర్మించ గలుగుటయే గాక జర్మనులకు భయకారణమయిన “టాంకు”లను నిర్మించి, మూరణయంత్రనిర్మాణ మునందు వారిని మించ గలిగిరి. అంగ్లేయులతో సాటియగునటుల, జర్మనులు నౌకాదళమును నిర్మించ ప్రయత్నించిరి. కాని, ఇంగ్లీషువారి నౌకాదళమువలె సాహసము బాహుబలక బోవుటచే జర్మను నౌకాదళము నిరుపయోగ మయ్యెను. గతచరిత్ర నొకమారు పరికించుటచే, దురాశ ప్రపంచమున వర్ధిల్లుజాలదను సత్యము ప్రస్ఫుట మగుచున్నది. చావ్య పద్ధతుల నవలంబించి ధర్మము నతిక్రమించెడి యేజాతి కయినను జర్మనీకి గలిగిన ప్రతీకారమే గలుగక తప్పదు. అందుచే ప్రతిజాతియు ఎక్కుటి కపుడు ఆత్మపరిశోధనము గావించికొని, తప లోపములను సవరించికొను చుండవలెను. త్వరలో సంధిసభ గూడ నున్నది. ఈ సందిసభలో యుద్ధము లిశమీద తలయెత్త కుండునటుల కట్టుబట్టముల నేర్పరుపవలయును. ఇందుకు అంతర్జాతీయ నైషమ్యముల కవకాశ మిచ్చెడి పరిస్థితుల సన్నిటిని దొలగించవలెను. ఏ జాతికిని, ఆంతరంగిక పరిపాలనావసరములకన్న నెక్కుడు పైనికు లుండజనదు. జాతులకు మధ్య రహస్యాలోచనలకును, ఒడంబడికలకును, చోటుండగూడదు. వ్యాపారస్పర్ధల కవకాశము లేకుండ, జాడవలెను. సముద్ర స్వాతంత్ర్యమున్ని జాతులకును సమానముగ నుండవలెను. హెచ్చుతగ్గు లేన్నటికయినను, క్షేత్రకారణ మగును. విల్సను గారు నుడివినటుల, ఎట్టి స్వేచ్ఛవాలి కైనను, పెద్ద జాతులవలె తిన యిష్టానుసారముగ స్రవమాభి వృద్ధి గాంచుటకు స్వాతంత్ర్య ముండవలయును. ఇందు ఆసియా, యూరపుఖండపు భేద ముండ గూడదు. తెలుపు నలుపు భేదములతో నిమిత్త ముండగూడదు. స్వయంనిర్ణయసూత్రము ననుసరించి, పరాధీనజాతుల నిశమీద ప్రపంచమునందస్వతంత్రులుగ నుంచుటకు వీలులేదు. ఈ సూత్రముల నన్నిటిని, ప్రపంచజాతులు కొనసాగించు నటుల, అంతర్జాతీయసంఘ మొకటి నెలకొల్పబడ వలెను. ఈ సంఘనిర్ణయమున కెల్లరును బద్ధులై యుండవలెను. పై నుడహరింపబడిన సూత్రముల నుల్లంఘించి, దేశము లిశమీద పడచుచో, ధర్మ సంస్థాపనమున కింతకన్నును ప్రపంచసంగ్రామము ప్రపంచమున జరుగవలసినవచ్చును. కడచిన సంగ్రామమే అంత్యసంగ్రామము గావలయు ననిన, ధర్మసూత్రములను ప్రపంచమున నాచరణ లొనికి జేవలయును. లేనిచో, ఈ సంగ్రామమున గావించబడిన మితి లేని త్యాగము లన్నియు బూడిదలో బోసిన పన్నీరువలె పరిణమించును.

కశీనశాసనప్రయోగము

రానున్న సంస్కరణములతో, హిందూదేశపు కష్టములు గట్టెక్కు నని తలచబడుచున్నది గాని, సిడెహం ప్రభృతు లీకోర్కె సఫలము గాకుండ నడ్డుపడుచున్నారు. యుద్ధాశయములను మరచి, హిందూదేశమున నిరంకుశత్యమును శాశ్వతముగ కొనసాగించుట, వీరి యాశయముగ గన్పట్టుచున్నది. స్వపరిపాలనము లభించినను, వాక్ స్వాతంత్ర్యము, పత్రికా స్వాతంత్ర్యము, మొదలగు ప్రాథమిక స్వాతంత్ర్యములు లభించ నది, దేశాభివృద్ధికి మార్గ మేర్పడదు. ఏ వ్యక్తి నైనను విచారణలేకుండ శిక్షించుటకు నాగరిక ప్రపంచ మంగీకరింపదు. యుద్ధకారణములచే

దేశరక్షణశాసనప్రయోగ ముపసర మయినను, శాంతిసమయమునందు గూడ నిట్టి శాసనములను ప్రయోగించుట జనసంక్షోభమునకు కారణమగును. కాని, హిందూ దేశప్రభుత్వాధికారు లికమిద గూడ నిట్టి దండనపద్ధతులను విడనాడ రని, ఐలింగుటను ప్రభువుగారు సిద్ధాహము ప్రభువు గారి కిచ్చిన ప్రత్యుత్తరమునందు గన్పట్టుచున్నది. కలకత్తాలో జరిగిన అల్లరులకు, ఇండియను డెయిలీ న్యూస్ పత్రికలోని వ్యాస మే కారణ మని, మహమ్మదీయు లుద్దోషించుచున్నారు. రోనాల్డు షే ప్రభువుగారు డెయిలీ న్యూస్ పత్రికాధికారిచే చర్య దీసికొనుటకు బదులు, తమ యనమ్మతిని వ్యాయముగ వ్యక్తపరచుటకు గూడదలచిన మహమ్మదీయు సమావేశము జరుగకుండ నిషేధాజ్ఞ నందిరి. ఈ నిషేధాజ్ఞ మహమ్మదీయులను శాంతిపరచుటకు బదులు, వారిని మరింత నాగ్రహ పరచుట చేసెను. ఇది యంతయు అల్లరుల కింద పరిణమించెను. ఇట్టి కలిసిత్తులలో రోనాల్డు షే ప్రభువుగారి చర్య ఎంతమాత్రము సంతృప్తి కరముగ లేదని, ప్రజలు దలచుచుండుట సహజము. అనధికారవిచారణసంఘము తేర్పడి యీ యల్లరులకు కారణములను గనుగొనుటకు, విచారణల సలుపుచున్నది. విచారణాఫలితములు, సరియగు కారణముల జానగలవు. ప్రజాభిప్రాయ మునకు విరుద్ధముగ, ఐలింగుటను ప్రభువుగారు రోనాల్డు షే ప్రభువుగారి చర్య ను సమర్థింప బూనుట వింతగ నున్నది. చంద్రావర్కరుగారి నివేదిక నాధారపరచికొని, హిందూదేశ ప్రభుత్వమునానికి, శాంతిసమయమునందు గూడ వ్యాయస్థాన విచారణతో నిమిత్తము లేని నిర్బంధములను విధించుటకు, హిందూ దేశప్రభుత్వమువారి కధికార ముండనలయునని, ఐలింగుటను ప్రభువుగారు వక్కాణించుచున్నారు. ఐలింగుటను ప్రభువుగారి వాక్యములు ప్రజలలో భావ్యాదేశము గలిగింపగలవు. నూతనరాజ్యాంగ విధానమేర్పడి, నూతనయుగోదయప్రారంభ మగు నని సంతోషించుచున్న సీతరుణమున, నిర్బంధ శాసనప్రయోగ మదిరకాలమువరకును కొనసాగవలెనని సూచించుట, మిక్కిలి శోచనీయము. నూతనవ్యవస్థతో ప్రాతయనుమానములు తొలగి పోవునని సంతోషించితిమిగాని, అట్టియాశ కెడము లేదయ్యెను. భారతీయు లిక జయనను మేల్కొని, ప్రాథమికవ్యవస్థసంపాదనమునకై తమ యావచ్చు క్రిని వినియోగించవలెను. కఠినశాసన ప్రయోగము ఐరుపయోగ మునందు, ప్రజలలో నలజడి కలిగించుటకు మాత్రము కారణభూత మగుననియు ప్రజలొక్కటొక్కటి నివేదించవలయును. ఈ సంతోషసమయమున, రాజకీయ నిర్బంధితులను క్షమించి విడుదల చేయుటకు బదులు, కఠినశాసన ప్రయోగము కొనసాగించబడునని ప్రకటించుట ఆశాభంగమునకు కారణమగుచున్నది. ఐలింగుటను ప్రభువుగారి వాక్యములలో నొక విషయముమాత్రము సంతోష కారణ మగుచున్నది. చెన్నపురిలోని అల్లరులు కేవల మార్కెట్ సబంధమైన వని వీరు దెలుపుట ఎంతయు సంతోషము. మద్రాసు ప్రభుత్వము వారివలె, దోపిడులకు రాజకీయాందోళనము కారణమని ఐలింగుటను ప్రభువుగారు రభిప్రాయపడకుండుట ప్రజాభిప్రాయమున కనుగుణ్యముగనున్నది. ఇక నైనను, మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు, కలకత్తాదేశమున ప్రజాసామాన్యము లూటిలకు గడంగి రని యంగీకరించి, ఆహారపదార్థములు ప్రజలకు చవుకగ లభించునట్లు, ప్రజాసాయకుల తోడ్పాటుతో కృషిసలుప ప్రార్థితులు.

అంధకారము
నిన్నటిదినము సాయంతాలము నూతనాంధ్ర పట్టభద్రులకు ఆంధ్రసంఘము వారిచే నొసంగబడిన ఆతిథ్యమును, తత్సందర్భమున జరిగినసభయు మిగుల హృదయరంజకముగ నున్నది. అధ్యక్షులగు గా. ఎ. ఎస్. కృష్ణరావుపంతులు గారు, తమ యువన్యాసమున సూచించిన విషయములు సమంజసములుగ నున్నవి. ఆంధ్రులయందు పట్టభద్రులలో నుత్తీర్ణులగువారి సంఖ్య నానాటికి వృద్ధి గాంచుచుండు తెంతయు ఆమోదజనకము. అందుముఖ్యముగ ప్రతివత్సరమునను వివిధవిశ్వవిద్యాలయ పరీక్షలయందు ఆంధ్రవిద్యార్థులు ఖ్యాతితరముగ కృతార్థులగుచుండు విషయమునకు ఆంధ్రులెల్లరును సగర్వులుగ నుండవచ్చును. ఈ వత్సరమున బి. ఏ. తరగతియందు ఆంగ్లభాషయందును, మరియొకరు తత్త్వ శాస్త్రమునందును, ఇక నొకరు ఎమ్. ఎల్. కురిశ్.లో హిందూ ధర్మశాస్త్రమునందును రాజధానిలో ప్రథములుగ విజయించిరి. ఇవి అన్నియు క్రమవికాసము గాంచుచున్న ఆంధ్రప్రతిభా సూచకములు. కాని, భారతదేశమునందలి యితర జాతులతోడను, అందు ముఖ్యముగ మన రాజధానియందలి ద్రవిడ సోదరుల తోడను సరిపోల్చి చూచిన యెడల జనసంఖ్యకు తగిన విధమున మన ఆంధ్రమండలములలో నీ విషయము లగు ఫలితము లింకను ఒనగూడకుండుట విచారకరముగ నుండకపోదు. మరియు, ఈ సంవత్సరమున ఇగువదిసింది నారీమణులు పట్టభద్రులయందు కృతార్థులయినను, వారిలో నొక ఆంధ్రసోదరి యైనను గాన గాకుండుట శోచనీయము. దేశవైశాల్యమునకు తగిన విద్యాప్రతిష్ఠాపనములను, ప్రత్యేక విశ్వవిద్యాలయమును లేకపోవుటయే యందులకు ప్రధాన కారణము అని యెల్లరకు పొడనూపక మానదు. ప్రత్యేక విశ్వవిద్యాలయ నిర్మాణావశ్యకతను గూర్చి ముచ్చటించుచు, లక్ష్మీలో నొక నొక విశ్వవిద్యాలయము ప్రతిష్ఠాపితము కానున్న సీయవసరమున ఆంధ్రుల ప్రత్యేక విశ్వవిద్యాలయము సులభముగ అచిరకాలముననే లభ్యమగునని అధ్యక్షులు చెలిపియుండిరి. మరియు వీరు నుడివినటుల మన దేశమున కిప్పుడు సందిగ్ధ తరణ మాసన్న మైనది. ప్రపంచమున స్వాతంత్ర్య వాతావరణము విరివిగ వ్యాపించుచున్నది. విల్సను అధ్యక్షునిచే నిర్వచితమై, ప్రధానమంత్రి లాయుడువ్యాధిగారిచే నామోదితమైన “స్వయం నిర్ణయ” నూత్రాను గుణ్యముగ ప్రపంచమందంతటను స్వాతంత్ర్య ప్రధానము గావించబడుచున్నది. కావున భారతదేశము కూడ స్వతంత్ర పాలనాశోభిత యగు కాలమే తెంచుచున్నదను ఆశ వ్రేడముచున్నది. ఈ సమయమునకు తగిన రీతిని వర్తించి, మాతృదేశమునకు స్వరాజ్యము సిద్ధించుటకై ప్రయత్నించు భారమును నూతన స్నాతకులు నిర్వహింపవలసి యున్నది. మన స్వయంసహాయము మీదనే మన భావిస్థితి ఆధారపడియున్నదని కృష్ణరావు పంతులుగారు గావించిన హితోపదేశ మిప్పుట్టున సమర్థింపదగియున్నది. మన భావములును, మన ఆశయములును కార్యరూపము దాల్చునట్లు వీరు వర్తించవలసి యున్నది. కాన స్నాతకుల కాతిథ్య మొసంగుచు హరిసర్వోత్తమరావుగారు నుడివినటుల వీరు స్వార్థత్యాగమును, విషయభోగతృణీకరణమును మున్నగు మహద్గుణముల నలవడజేసికొని, కీర్తితరముగ కార్యనిర్వహణ మొనర్చుటగత్యము. జనరాజవాసు

గారు తెలిపినటుల వీరెల్లరును ఉన్నతాశయ ప్రేరితులై, జీవిత మాధుర్య సౌఖ్యము ననుభవించుచు, ఆంధ్రదేశీయైక్యము ముఖారతదేశము యొక్కయు, పురోభివృద్ధికై కార్యదీక్ష గైకొందురని విశ్వసించుచున్నారము.

సంతోషవార్త
ఆంగ్లదేశములో లోకమాన్య తిలకుగారికి, రాజకీయాందోళనము జరుపుటకును, ఉపన్యాసముల నొసగుటకును, స్వాతంత్ర్య మొసగబడెనని దెలిసికొనుట కెంతయు సంతోషించుచున్నారము. భారతదేశమునకు స్వాతంత్ర్యము సిద్ధించుటకై తన యావచ్చు క్రిని లోకమాన్య వాంగ్మదేశమున వినియోగించి, సఫలీకృతుడగు గాక యని గోరుచున్నారము.

“తాము పట్టిన కుండేటికి మూడే కాళ్లు.”
హైకోర్టునకు ఆర్. రామకృష్ణరాజుగారు చిత్తూరు నండి మాకిటుల వ్రాయుచున్నారు:—
“గడచిన ఆక్టోబరుమాసమునందు తిరుత్తులో జరిగిన చిత్తూరుమండల మహాసభయందు చిత్తూరుమండల జాతీయోపసంఘము ఆంధ్రరాష్ట్ర జాతీయోపసంఘమున కనుబంధముగా చేరవలెనని తీర్మాన మయ్యెను గదా! ఆ తీర్మానము ననుసరించి మండలోపసంఘమువారు వర్తింపక, యీ నెల 20 తారీఖున తాముక సభి జేరి అందులో మండల మహాసభా తీర్మానము తప్పు భాధింపదనియు, తదనుగుణముగా తాము వర్తింప నక్కరలేదనియు, తామెప్పటి యట్లు మద్రాసు రాష్ట్ర సంఘమునకే చేరి యుండుచున్నామని, నొక తీర్మానము గావించిరి. ఈ మండల సంఘమును ఆ నేపథ్య చిత్తూరు పురజానులుగా నుండుటచేసెను, యీ మండలమందు విశేష సంఖ్యాబలగు నాంగ్లుల తరపునా రెమ్మవమంది లేనందు చేతను, యిట్టి యనధ్యక్షున కెడదయ్యెను. తాము లేరుమండల మహాసభ లేదట! తమకు తామై కోరి జిల్లా ప్రజలందరితో నుడి చేసుకొన్న తీర్మానము తప్పు భాధింపదట! ఆంధ్రరాష్ట్రములో తాము చేరుట చేరవండుటవలన గలుగు లాభనష్టములు మండలమన కంతయు అన్వయించునని వారికి తోచవందునా? తమకు తామే జనాబుదారులు గాక యితరులకు ముఖ్యముగా మండలమనకు జవాబుదారులతోప కలరా? ఇట్లుండ, వారేతెలి తమ మండలమహాసభా తీర్మానమును తిరస్కరించి దానికి ప్రత్యక్షనిరోధముగా నడుచుకొందురో దోచవచ్చుది. ఇందువల్ల ప్రజాభిప్రాయము ననుసరించి వారు నడచుకొనుటకు మారుగా తమయొక్క నిరంకుశాధికారమున మండలమపై నెరపజూచుచే గాక, తాము పట్టిన కుండేటికి మూడే కాళ్లు వానించినట్లును.

ఇందు విషయమై దేశమహాసభాధికారులు తగు శ్రద్ధయిచ్చుకొని యాచిక్షు నెడవాపుదురు గాక!”

ఆంధ్రమనోరథములకు భగ్నపరచుటకు ప్రత్యేక లెట్టి ప్రయత్నముల గావించుచున్నారో, వైతేభివలన లేటపడగలదు. కష్టములకుబంకక, తమ ధర్మము నాంగ్లము సక్రమముగ నిర్వహించిరని, వారికి విజయము లభింపకదప్పదు. కాని, తమ మనోరథసాఫల్యమునకు ఆంధ్రు లింకను తగినంతకృషి సలహకుండుట శోచనీయము. తమ యెటుట గన్పట్టుచున్న ఆనాంతరములను పీడించియైనను, సత్వరకార్యదీక్షకు గడంగ నాంధ్రనాయకుల గోరుచున్నారము.

విజయోత్సవముల నిమిత్తము
27-వ తేదీ శనివారము.
ఈనెల 27-వ తేదీ బుధవారము శనివారము. ఇండియా దొరతనమునందొకాళులవారికి ఆనాడు నెలవియ్య బడును. మరియు ఇండియాదేశములందంతటను పోస్టు టెలి గ్రాఫి కార్యాలయములకు గూడ నెలవిదినము. ఆదివారము నాడు జరుగుపనులు మాత్రమే జరుగును. ఆర్డినరీ తంతివార్తలు పట్టబడునని గవర్నరు జవరలుగారు ప్రకటించిరి.

చిత్రాడ.
మిత్రమండలి విజయోత్సవము సందర్భమున చెలికాని ధర్మారావు బొర్రపర్తిగారు, లచ్చారావుగారు మొదలగు నెలరువారు గ్రామమునందలి వీధులకు అన్నదానము చేసి రాజభక్తి గవరచిరి.

రాజధాని వివరము

(చైతన్య పరిచి)

వివరము

పార్లమెంటుకు వాయిదా వేయుట.

రాజధాని యుపసాధము.

లండను, నవంబరు 21:—పార్లమెంటునకు వాయిదా వేయుట రాజధాని క్రిందివిధమున సుపర్యసింపిరి:—ప్రభువు లారా! మహాజనలారా, నేనిప్పుడు మీముందు సుపర్యసించు సందర్భము నున జేకవారిత్రమున విరంతులము జ్ఞప్తియందుండ దగు విషయకాలావసానమును దెలుపవలసి నున్నది. 4 సంవత్సరములకు పైగా మా జేకవారిత్రమున సర్వబలమును పీల్చిన ఈ మహాయుద్ధము కట్టకడపట మనకు జయప్రదముగ నంత మైనది. శత్రుజేకములలో కడపటి జేకముతో చేసికొనిన తాత్కాలిక సుధి ఆచరణములో గౌరవకరమును కాశ్య త్రమున నగు సుధి జరుగునని మనకు వాదనముగ నున్నది. నే నిదివఱకు ఒక్క పర్యాయము ఈ మహావిజయమునకు కారణ మైన మా ప్రజలకును మిత్రులందరికిని మా మహాదాతృత్వవిరత భావమును, కృతజ్ఞతను దెల్పుచుంటి. మనసంగోహాత్మక ముల సందడిని, మనప్రయత్నములకు విజయము మెసంగిన సర్వ శత్రువులకు పరమాత్మునికి మనమహమ్మతులను చెల్లించ నుటది పోవలదు.

ప్రజాప్రతినిధి సభాసభ్యులారా! యుద్ధసందర్భావసర ములకు నిగదించుమన ఏర్పాట్లను చేసిన మీ నిరంతరజేకరక్తికి మీయ్యు గొనియాడుచున్నాను. ప్రభువులారా! మహాజనలారా! యుద్ధములమున గలిగిన మహాప్రమాదములు తొలగించబడి సాఖ్యశీతు లేవలసినదనునవిషయము, మన జాతీయలక్ష్యమునకు గొప్పరముగ నేర్పడుచున్నది. యుద్ధమున మనకు విజయమును చేకూర్చిన ప్రయత్నములను విచారనూడదు. ఈ పార్లమెంటు వారు ఏర్పాటు చేసిన ఎన్నిక స్వాతంత్ర్యపు విస్తరణముల మనకున జేకప్రజలలో అన్ని తరగతులవారను ఈ ప్రయత్నమునకు బలమునొసంగి నమకు నవికాక గలిగియుండును. మన లను యుద్ధశక్తియును నాక్రమింపజేసిన సంయోగభావము, నాప్ర జల సక్రమ స్వాంత్ర్యమును, సామాన్యసాఖ్యమును, పునస్థాపనము చేయు మహాకార్యసందర్భమునను తరుగుబడదని విశ్వ సింఘమున్నాను.

మీ మహాద్యుతులకు సర్వశత్రువులకు పరమాత్ముని ఆశీ ర్వాచనములు గలుగుట గాక యని ప్రార్థించుచు నెలవొసంగు చున్నాను.

జర్మను బయటించు.

నిర్బంధితులగు జర్మనుల నందరిని మరల పంపివేయు గోరెదము. యుద్ధసమయమునందురలె శాంతిసమయమునందు గూడ విదేశీయులను బహిష్కరించుట కధికారమును కోరు చు దొరతనమునా కోక చట్టము సుపసాదించెదరు. వివిధ జేకములవారిలో విభేదము నేర్పించు నధికారమును గూడ కోరుచున్నాను. జర్మనుల నెక్కరిని మనజేకమునకు రానిను గూడదనియే నా ఆభిప్రాయమని పార్లమెంటు ప్రభువుల సభలో 40 బార్లీ కేవు గారు నడిచిరి.

1914-15 నక్షత్రచిహ్నము.

లండను, నవంబరు 20:—ఈ నక్షత్ర చిహ్నములను గాలిపోలీలో చనిపోయినవారి సన్నిహితులకు వృత్తులవరణ కాసములబట్టియు నితరవిధములను యియ్యబడు నని పార్ల మెంటు (ప్రజల) సభలో మెంట్స్ గారు నడిచిరి.

మెయిలు స్త్రీమధులు.

లండను, నవంబరు 18:—మెయిలు స్త్రీయరుల ప్రయోజన దినములు మరల నివారమునండి ప్రకటించబడును. ఇండియా జేకమునకు ప్రతివారమును మెయిలు స్త్రీయరులను పంపుటకు గూడ ఏర్పాటుచేయవలసని పార్లమెంటు (ప్రజల) సభలో డాక్టరు మెకననురాగారు నడిచిరి.

సంధిమరతులు

లండను, నవంబరు 20:—ఇదివఱకు లండనులో రాయ బారిగానుండిన లెక్కొన్ని రాజకుమారులు నిజస్నేహితులకు అందు ముఖ్యముగా లాస్సడోను ప్రభువు, ప్రభువు, అస్పియ తుగార్లకు ప్రాసిన విజ్ఞాపనమును వార్తల్లు పత్రిక ప్రకటించు

చున్నది. ప్రజాదరణపు ఆదర్శములవైపున, న్యాయమహా విమయాదర్శములవైపున సుధిమరతుల విమోచనము కోఱకు తమమహాబలమును పలుకుబడిని వినియోగింపవలెనని ఆవిజ్ఞాపనమున ప్రార్థింపబడెను.

అస్పియతు గారి వాక్యములు

లండను, నవంబరు 21:— సంధిమరతుల విమోచన నయకొఱకు లెక్కొన్ని రాజకుమారుని విజ్ఞాపనము సందర్భ మున నొకరు అస్పియతు గారితో మాట్లాడగా న్యాయమగు సందర్భావసరములను సంధిమరతు లే మాత్రమును ఆతిక్రమించి యుండలేదనియు జర్మనీ తనంతట తాను తనమీదికి తెచ్చి పెట్టుకొనినవే యనియు అస్పియతు గారు చెప్పిరి.

మై డిల మూర్పు.

లండను, నవంబరు 21:—1600 మంది డోవరుకును, హులుకు 285 గు రువోగుకును 8928 గ్లరు ఇతరులును, ఫ్రాన్సులో 5-వ సేన కిరీరమునకు 5000 మందియు వచ్చిరి. మరి 600 మంది డోవరుకు కచ్చెద రని క్వార్టరుమార్పు జన రణు తెలిసెను.

జర్మనీ అధినివేశనములు.

లండను, నవంబరు 21:—బ్రిటిషు అధినివేశనముల వారికి జర్మను అధినివేశనములవైపు అధికమగు హక్కు కల దని సంధి సుధిలో యానచ్చుకైని వినియోగించి వాదించెదము. పారిసులో మిత్రులందరి ప్రతినిధుల సభలో గూడ నీ విష యమును స్పష్టముగా తెలిపితిమని ప్రధానమంత్రిగారు మీకు తెలుపుననిచిరి వాల్టరు లాంగుగారు మ్యాసాకు వేబ్బువారికి తెలిపిరి.

నియోజనవిధానము.

లండను, నవంబరు 21:— నియోజనవిధాన మత్వ్యక ముగా జరుగుచున్నది. లండనుకు వెలుపలనున్న వారి వోట్లను బడయుట కభ్యర్థులు విమానములమీద పోవుటకీదయే మొదటి సారి. బ్రిటిషు జేకమునందుండి మైరకులు తమటెట్లను టిపా ద్వారాను ప్రతినిధి ద్వారాను తెలుపుచున్నాడు. వైనికోవో గులును వైనికోలును చాలమంది వోట్ల నిచ్చుటలేదు. వోట్ల కొరకు పంపబడిన కాకితములను తగులబెట్టుచున్నాడు. బర్ల జానుబరున్న, బిరెలు, జెస్సీ, కాలింగ్స్, స్వీట్స్, మెట్టీ లు, అడ్మిరలు సర్ ఎడ్వర్డు మెగార్లు మరల నియోజనవిధాన గోరుటలేదు.

జర్మను యూబోట్లు.

నకలపబడుట

లండను, నవంబరు 21:— నిన్నటిదినము యూబోట్లను జేకవలనవచ్చును బ్రిటిషువారి సావరస్యభావమును జర్మనుల వింకముకు ప్రత్యక్షమైనది. ఈ యానసరమున నిశ్చయముగవని జరుగుటయే ప్రధానమగు గుణము యూబోట్లనుడచు నప్పుడు ఏవిధమున ప్రసన్నమును చేయగూడదనియు శత్రువులతో సంధియు చేయరాదనియు ఎడ్మిరలు టింగ్ గారు కానించిరి. “వారికి తగిన నిరాదరణముతోను అసహ్యతతోను వానిని చూచెదముకాని ఎచ్చటను ఈగుణములు విశేషబలముతో పొరిగి పొరలగూడదు. నాకాదశసంప్రదాయానుసరణముగా నంతయు జరుగవలెనని ఒక బ్రిటిషు డిప్లొమారు అధిపతి చెప్పెను. అనిభముగ నే ఫెలిక్ స్టా రేవునకు 5 మైళ్ళదూరమున నున్న కనసు ప్రదేశముగు బ్రిటిషువారు జర్మను యూబోట్లవై నెక్కిరి. నాకలస్థితులకు గూర్చి వానికోవోగారు ప్రశ్నల నడిచిరి. నాకానైనికులు వెనుకకు, జర్మను సానికులు ముందు నుండిరి. ఇల్లు నాకలు హార్విన్ కి సంపదడెను. నాకలు నడిమీదికి లంగరు స్థానమునకు పోవుచుండగా అధికారుల గంభీరభావమును నిశ్చయముగ నిల కించుచు వేలకొద్ది జనులు స్టోర్ నడి గట్టులపై నిలుచుండిరి. జర్మనులు భూమిపై నడుగులెట్టుట కంగీకరింపబడలేదు. ప్రతి యూ బోట్లను లంగరువేయుచుండగా జర్మను సానికులను ఒక డిప్లొమారు నెక్కించి వారిని స్వదేశమునకు పంపుటకు ఒక జర్మను నాకలో జేర్చిరి.

రాజదంపతులు

మిత్రమండలి నాకాదశాభ్యుదయలో విం వాగించుట
రోసిన్, నవంబరు 21:— నేటిదినము రాజుగారును రాణిగారును ఎడ్మిరలు బెట్టిగారిసొకవై వచ్చిన బ్రిటిషు పరా సు ఆమెనకు ఎడ్మిరలుగారితో గలసి విచారించి 200 యుద్ధ నాకలకు వెనక పోవుచున్న శిఖ్రుగాములకు డిప్లొమారులు నడచుట చూచిరి. ఈనాకలకు రేపటిదినము జర్మను యుద్ధ నాకలు వశపడువలయును. రాజుగారు మహానాకాబలమును తెలిపించిరి. అంతటను రాజుగారి సమృద్ధిహముతో బహూ కరించిరి.

ఎడింబరోయందు రాజదంపతులు.

లండను, నవంబరు 21:— నేటిదినము రాజుగారును రాణిగారును యువరాజుగారును ఎడింబరోయందు ఉత్సాహ పూరితముగ స్వాగతమును బడసిరి. స్వాగతప్రత్యమునకు ప్ర త్యుత్తర మొసంగుచు రాజుగారు స్కాట్లండు యోధత్వ మును గొనియాడి అన్ని యుద్ధరంగములను స్కాట్లండు సేనల నిరంతరోత్సాహమును ప్రతిష్ఠించు చున్నవనియు వారి మహా కార్యములు చరిత్రయందు చిరస్థాయిగ నుండగలగు ననియు చెప్పిరి.

స్కాట్లండుతీరమున వాతావరణాస్థితి.

లండను, నవంబరు 21:—ఫర్వత్ అఫ్ ఫోర్ట్ అభాతమున గడచిన 6 దినములనుండియు కప్పియున్న పొగమంచు నిన్నటి దినము మాయమైనది. ప్రస్తుతపు వాతావరణాస్థితి నేటిదినము జర్మనునాకాబలము వశమగు సందర్భమున కనుమలముగా నున్నది.

ఫ్రాన్సు

నరారు పురోగమనము.

పారిసు, నవంబరు 20:—హోస్ వార్తాసంఘము ఇట్లు ప్రకటించుచున్నది:— ప్రజా ఆయుధ్యాహవాదములు చేయు చుండ నిన్నటిదినము పరాసు సేనలు మెట్టుపురమును ప్రవేశించినవి. పురా కమణపు గౌరవము 10-వ సేనకు గలిగెను జన రణు పిఠెయినుగారు ఎస్టన్ సేనులో మాన్యు సే లిలావిగ్ర హానమున కెదురుగ నిలుచుండి వైనికుల ఆదరణమును స్వీకరించిరి. ఇంతలో గౌరవనూచకముగా ఫిరంగులు శబ్దించెను. 600 విమానములు నగరముపై నెగిరెను. ఇది మఱచిపోదగనివిషయము. జర్మనులకు జనించినవారను విజయములకు పరాసు సేనల సభించి యుటయందు పాల్గొనిరి.

ఇంతలో 188-వ దశము ఆపురనివాసితులు జనరలు హిరారు గారి కిందమాలో హాసెనుపురమును ప్రవేశించుచుండెను.

మొనటి ప్యాంజరుబండి

1914-వ సం॥యు ఆగస్టు 1-వ తేదికి ఇటీవల వాస్సియండి మెట్టుకుబోవు మొనటిప్యాంజరుబండి నిన్న నడచినది

“దుర్మయప్రభుత్వ మంతరించినది.”

పారిసు, నవంబరు 20 :— జనరలు మాంజెను గారు మెట్టుపుర ప్రవేశనయమున ఈ ప్రకటనమును గావించి:— మీరు ఆర్థశతాబ్దము ఆరంభించినది దుర్మయప్రభుత్వమును విచారమును కార్యోచనగా తొలగింపబడినది. ప్రజాప్రభుత్వ లక్ష్యసేలు గూర్చెనుకు న్యాయస్వాతంత్ర్యములను దెచ్చుచున్నది. మఱల లభించిన తనవిధ్దులకు జేకొనుటకు ఫ్రాన్సు మాత్ర తన హస్తములను జూచి నున్నది.

ఆల్సేసు, లోరై ను ప్రవేశము.

లండను, నవంబరు 22:—పరాసువారిట్లు ప్రకటిం చిరి:—మేము బెల్జియనునందలి బాస్టోన్స్ పోజే అనుపురము లను ప్రవేశించితిమి. ఫ్రాన్సునునంగున్న వేయిమంది జర్మను వైనికులను ఒక కర్నలును కైడిలుగ పట్టుకొంటిమి. లోరై ను లోని జిట్టర్స్, ఫ్యాబుబర్గ్, కోట్టిస్ అను పురములను, ఆల్సేసు లోని సెంట్ బ్రిగ్సు, హూనింజి, మెర్కో-ఫం అను పుర ముల నాక్రమించుకొంటిమి.

జర్మను సరిహద్దునకు ప్రయోగము.

లండను, నవంబరు 21:— బ్రిటిషువారిట్లు ప్రకటిం చిరి:— 2-వ, 4-వ సేనలు నేటియుదయము జర్మనుసరిహద్దు వైపునకు తమపురోగమమును మఱల వారంభించిరి. కుడివై పున ముందు నున్న మనసేనలు సామూహికదక్షిణమున మ్యూజ్ నదివైపునకు బోవుచున్నవి. ఎడమవైపున గాంబ్లోజు వోవరు పక్షినిజేరితిమి.

లక్ష్మోబస్థ నగరప్రవేశము.

లండను, నవంబరు 22:—అమెరికను లిట్టు ప్రకటించిరి:—8-వ నేన విట్రెక్, మెర్సెడెస్, రెంట్జెర్, కట్టెక్, హోఫ్, అను పుర పంక్తిని జేరెను. లక్ష్మోబస్థ నగరమునుండి నడచితిమి. నగరమునందు పతాకములతో నలంకరింపబడెను. ప్రజలు తమమ ముక్తికాకు లగు నైనిట్లవైపువన్నమును గురిపించిరి.

అమెరికా

అమెరికా నౌకాదళము.

వాషింగ్టను, నవంబరు 21:—నిగిధకేశసమేళనమున నేనలను చీల్చుటయన జరుగుటకు చాలకాలము పట్టును గాన ను చివరకు వాని పరిష్కార మెట్లు లేకునో తెలియదు గావు నను నౌకానిర్మాణమున మనము చిరమింప గాడెను. ముందు మూడువత్సరములలో 10 పెద్ద డ్రెజువాలును 6 క్రాసరు లను 140 చిన్న నౌకలను నిర్మింపవలెనని ప్రతినిధిసంఘమున కాకాదలోపసంఘమువారి యెదుట నౌకాదళమంత్రి దాని యల్పగారు నడిచిరి.

హాలండు

హాలండు ప్రజల రాజధిక్తి

హేగు, నవంబరు 21:—నగరమున రాజిగారి కార వాగ్ధ మలగించిరి. చాలయందీ కార్మికులు సంకులలను చేసి ఉత్సవముల నొనరించిరి.

సాంఘికవాదుల సమావేశము

17 వ తేదీన హెయ్ట్రోత్స్ట్రాలో జరిగిన సాంఘికవాదుల మహాసభకు వచ్చెను. ఈ సభమున నుంచి ఫలితములు కలిగినవి. ఈ ఫలితములు చెవకుండుటకే నేనింత కాలమును కాంక్షనుకు గాతెను. ఈజేతమున నిగిధకత్వల వారి సంభాషణలమును జేయ సగ్రహించలేదు గాని నేను జేసినకార్యములకులన నీ విప్లవకాన్సీ ప్రజ్వలించినవి. దొరతన మువారి యొక్కయు మధ్యతరగతులయొక్కయు శక్తి యొక ను హెయ్ట్రాగార్నుది గాని వారు కార్మికకక్షవారి శక్తిని గూడ ప్రహింపవలెనని ఆతడు యడిచెను. దొరతనమునారు కార్మికుల కోరికల నామోదించువరకు సాంద్రోగనమును జరుప వలె నని కార్మికసభివారు తీర్మానించిరి.

జర్మను సేనలు హాలెండులోనికి వచ్చుట.

పారిసు, నవంబరు 21:—జర్మను సేనలను లింబర్గలోనికి రానిచ్చుట తాటస్థమునకు విరుద్ధ నుని హాలండుదొంతము వారికి తెలుపుటకు మిత్రమండలివారు నిశ్చయించిరి.

బెర్లియము

బెర్లియను పురోగమనము.

లండను, నవంబరు 22:—బెర్లియను లిట్టు ప్రకటించిరి. మేము డ్రెజుకు పశ్చిమమున ఆరంభాదు మోలు పంక్తిని జేరి తిమి. లొరెయనుకు తూర్పున 2500 నుండి మిత్రమండలి తైవీ లను బ్రస్సెస్సు ప్రాంతమున తీసికొంటిమి.

అల్బర్ట్ రాజుగారు

బ్రూజన్, నవంబరు 20:—అల్బర్ట్ కక్షలప్రతినిధులును గలిగిన నూతనప్రభుత్వమును నిర్మించుటకు అల్బర్ట్ రాజు గారు నిశ్చయించిరి.

కడపటి మాంసపరిత్తిదారము.

లండను, నవంబరు 20:—కొట్టెపరిమితిని తగ్గించుట యే గాక బెర్లియలో రాబోవువారము కడపటిమాంసపరిత్తిదార రమైయలగునని బెర్లియను బ్లాటు అను పత్రికప్రాయోగియిచ్చిరి.

జర్మనీ

బ్రిటిషు పురోగమనము.

అంస్టర్డాం, నవంబరు 20:—జర్మను నై నికాధికారులు మార్గలు ఫాతు గారు బెర్లియనునందు జర్మనీ ద్రోహముల గూర్చి చేసిన ఆక్షేపణమునకు ప్రత్యుత్తరము నొసంగుచు తాత్కాలికసంధి చర్చకుం దున్న జర్మను ప్రతినిధులు అసాధ్యములగు వరకులను నిర్వహించుటకులన నిశేష విద్రోహముల కవకాశము గలుగునని బహుభండిముగ తెల్పి రినియు దీని తప్పు అంతయు మిత్రమండలి సేనాధిపతుల మీదనే యుండుననియు జెప్పిరి.

జర్మనులు రై నునదిని దాటుట.

లండను, నవంబరు 20:—నిశేషముగు జర్మను సేనలు బెర్లియను బోన ప్రయత్నించుచు అధ్యంతతరగతులగు ప్రతిష్టా పన రై ను యున్నను రై నునదిని దాటెనని కలహన్ హోక్స్ జీటంగుపత్రిక ప్రానినది.

జర్మనులు నష్టములు

కోపను హేగను, నవంబరు 20:—15 లక్షల 80 వేల మంది హతులైరి. 2 లక్షల 50 వేలమంది కవబడలేదు. 4 లక్షల 90 వేలమంది తైవీలు. గాయములు తగిలినవారు ముమారు 40 లక్షలమంది యుండురు.

జర్మనీయందలి స్థితి

అంస్టర్డాం, నవంబరు 20:—హాలండునుండి ఈక్రింది తంతినాగ్ధ కవిచ్చిరి:—సంక్షిప్తముల నకుసంచి క్షేత్రపులు విల్ హెల్మిస్సు, హోవెక్, ముగ్గుగు రేవులకు వశపణయొగిన వచ్చుట సంభవమనియు ప్రజలు చలంపకుండకలె ననియు నైనిక కార్మికసంఘమువారు ప్రకటించిరి.

రీస్స్ట్రాగునధను తొలగించుట.

లండను, నవంబరు 20:—బెర్లియనుండి ఈక్రిందితంతి వార్తకవిచ్చిరి:—రీస్స్ట్రాగునధను తీసికేయుటకు ప్రభుత్వమువారి కధికారములేదనియు అనవోమైహో సర నాహ్యోని చుటకు తా నడికారమును నిజపుకొంగునని ప్రభుత్వమువారికి తెలిసితినియు రీస్స్ట్రాగు సభాసభాధిపతి పుకటించెను.

బెర్లియలోని తురుష్కుల ముక్తములు.

అంస్టర్డాం, నవంబరు 21:—టాలల్ హామ ఎక్టరు హామె గూర్చ జర్మను అధికారుల కేషములు వేసికొని బెర్లియను వచ్చిరి. సంభియందు సంగీతములు చేసితిరుగాత వారి జేత మునుంకి తీసివేయుటకుగారు ప్రభుత్వమువారిని నిర్బంధా వాసముజరించుటకు జర్మను ప్రభుత్వమువారు నిశ్చయించిరి.

టర్క్

బుడాపెస్టు, కక్ నాన్వి చోపీల్.

పారిసు, నవంబరు 21:—పారిసు సేనలు నవంబరు 21-న తేవీరి బుడాపెస్టు కువస్తాన్చోపీలు నగరముల నాక్ మించుకొనెను.

నిబ్బరై నులు వలె పడుపడుదురు.

లండను, నవంబరు 21:—మరి 13 జర్మను సమ్యురై నులు కేటిదినము హోర్వియందు వశపణుపబడెను. 23 వది దారిలో చేరినది.

అధికారుల ప్రకటనము

లండను, నవంబరు 21:—ఎక్స్ప్రెస్ సర్ జేండ్ బెర్లిగాగు నేటియందమును 9-80 గంటలకు లొంపోయి నిష్పంధింపుకుటకు వచ్చియున్న జర్మను నౌకావలమును కలసి కొని రిది అధికారులు ప్రకటించిరి.

మిత్రమండలియొక ద్వేషము

లండను, నవంబరు 21:—పుత్తికా విశేషములకు హోల్ లు విశిష్యముగాగు జేరివానండి తంతినాగ్ధ నిన్నును జర్మను పరివర్తనమున కయిజపయొక్కము ఇతర రాజులయొక్కయు పదవ్యుత్తియైత ఏమూర్తియుత్త్యనుమాంబడకుండుట అట్లుం డగా కానింపబడిన ద్రోహములయొక జాతీయ పత్యాత్మప మైన మాంబడకున్నదని కడపటి వాము ప్రకటింపబడినవి. యములు నా ప్రయములని తెలిపిరి. మిత్రమండలియొక ద్వేషము మట్టిసాగ్ధియొకని పత్తికానిలేఖలను తెలుపుచున్నాడు కయిజుగాని ఇంకేరాజుగాని తింపదనివదలకొనుచున్నట్లు ఒక ప్రకటనయొకను చేయువడలేదని ఆతడు తెల్పుచున్నాడు. జర్మనులు నూతనస్థితులను సహించుచు మోసమున ద్రోహము నింకను గలిగియున్నాడు.

బొంబాయి కానకసభ:—డిశంబరు 9 వ తేదీని కానక సభ జరుగును. విల్లింగ్టను ప్రభువుగారి పరిపాలనమును ప్రశంసించుచు గోఖల్దాను కహదాను పారెఖు గారు తీర్మానము నుపహించెదరు. నూలు పరిశీలనకానకము గూడ రెండవసారి చదువబడును.

సదాదరణ

లండను, నవంబరు 20:—నేటిదినము పాగ్ల మెంటునందు ప్రజా ప్రతినిధిసభలో ఈక్రింది సందేశము జర్మను ప్రభుత్వము వారికి జర్మను ప్రధానసానమునకు మంపుటకు నర్ డగ్లన్ హేగు గారికి పంపబడినదని బోనగ్లాగారు తెలిపిరి:—జర్మనీ హాని బ్రిటిషు ఖైదీలను వదలుటయందు సక్రమముగు సేర్వాట్లు లేకుండుటయన, అతిహీనముగు దుస్తులతో ఆహారమును వానా సములును సహాయసిబ్బందియు లేకుండ మిత్రమండలి పంపుల యొద్దకు నడిపించుటయు ఇందుములమున అధికకష్టముల ననుభవించుటయు మరణములు గలుగుటయు నగుచున్న దని సార్వభౌముని ప్రభుత్వమువారికి తెలియదచ్చింది. ఇట్టి దురా దరణమును సార్వభౌముని ప్రభుత్వమునా రే మాత్రమును సహింపజాలరు. బాధ్యత గలిగిన జర్మను అధికారులు లా మో బేర్క్ నుబడిన విషయములందు తగిన ఏర్పాట్లను చేయునుట్లు నిష్పందింపవలసి యున్నది. అట్లు చేయనిచో, జర్మనీకి ఆహారపదార్థముల సొరగు విషయమున గాని, జర్మను ప్రజల కోరికలను నిర్వహించు విషయమున గాని ఏ సమస్య యందైనను ఈ చర్య గమనింపబడును. ఆహారమును దుస్తులను, వానాసములను మున్నగువానిని (అవి అచ్చట లభ్యములు కానిచో) వీలైనంతవఱకు కైవీలకొని సొరగుటకు సార్వభౌముని ప్రభుత్వమువారు సిద్ధముగ నున్నాడు. ఈ సందర్భమును గూర్చి మిత్రమండలి సేనాధిపతులకును (వాయుమన్నాడు. ఆహారపదార్థములను వస్త్రములను వానాసములను జన్మతీలోని (మిత్రమండలి) కైవీల యుపయోగముకొనుటకు సార్వభౌమైకత త్యంగింప పంప సేర్వాట్లు చేయవలెనని క్లిట్టు మోరెవల్ 15 డగ్లను హేగు గారికి తెలిపితిమి. ఈ ప్రయత్నమునందు ను మిత్రమండలివారును తోడ్పడుటకు కోరబడినది." (కరతాళము.)

వైజాము రాష్ట్రమున విజయోత్సవము

21 వ తేదీన వైజామురాష్ట్రమున సెలవియ్యబడెను. ఉత్సవములు జరుగుటకు. వీరలకు నిన్వైటు బట్టలు దుప్పట్లు మున్నగు వానిని పంచివెట్టుటకు 2 క్షేత్రముల న్యాయమందు ఒకటైజాముగారు రనుచుతి సొరంగి. మోదరాబాద్ రెసిడెన్సీలో 23-వ తేదీ సెలవుదినముగా నేర్పరపబడెను. అనాడు రెసిడెంటు గారు విజయోత్సవమును జరుపుచు సా సుంకాలము ప్రజల దంపతులు సభ గావించెదరు.

ఓరియంటల్ గవర్న మెంటు సెక్యూరిటీ

భీమాకంపెనీ లిమిటెడ్
సం|| 1874 ఫాపీతము. హెడ్డాఫీసు, బొంబాయి.

నిలవసాము 7,70,00,000 రూపాయలు
ఇంతవర కిచ్చివేసినది 5 కోట్ల

రూపాయలు.
ఈ ఓరియంటల్ కంపెనీలో చేయబడెను, ఎంహౌవమెంటు భీమాకన్న సురక్షితముగు పెట్టుబడి వేరొకటి యుండదు. అందువలన పాలిసీదారునకు వృద్ధాప్యదశయందు నమ్మక మగు ఆదాయమును సమకూర్చుటయే, గాక పాలిసీదారునికి అకాల మరణ ముగునేని ఆతని కుటుంబమునకు జీవనోపాధియు కలుగును. షీర్ నుగు ఆదాయములు లేని వారలకును పెద్ద కుటుంబములకును ఇది చాల పోషకముగు మార్గము. (672)

Applications are invited from respectable gentlemen in Telugu Districts to act as Representatives for the Company. Good opportunity for employees in Mercantile offices to augment their income by devoting their spare time to our work.
Apply to:—
P. V. Subramonier, Ag. Branch Secretary, Oriental Assurance Buildings, Post Box No. 8, Madras.

పరిశ్రామిక నగరాభివృద్ధి.

21-వ తేదీ సాయంకాలము బెంగళూరులో కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయ సంబంధులగు ప్రొఫెసరు రాధాకృష్ణమద ము కర్త గారు ఆర్థికమహాసభలోని విద్యాసంఘమువారి కోరికపై నుపన్యసించిరి. లాంతరబాహుళ్యముగూడ, సందర్భానుసారము గా మామిరి. దేశీయస్వపరిపాలనమునకు గ్రామ స్వపరిపాలన మును, భారతీయప్రజాసంఘ నిబంధనలను, స్వపరిపాలనము గల గ్రామస్థులు వ్యవసాయపరిశ్రమల నిర్వహించుటయును, భారతీయ ఆర్థికస్థితియునుగూడ నిష్పటికిని మూలాధారము లుగనే యున్నవి అని ముకర్తీగారు నడిపిరి. దేశీయసాంఘిక పరిశ్రామికలకును/నూతన నగరపరిశ్రామికలకును విభేదమును చూపిరి. మరల గ్రామపంచాయతీల సేవ్యతనుట ముఖ్యము. ఆప్పుడు పట్టణ-నిర్మాణ-వంబోగు-అయి గారుల విధులు స్పష్ట పరుపబడవలెను. సహకారవిధానము వర్తింపవలెను. ప్రస్తుత మందుగూడ నూతులు, చెరువులు, పల్లెములు మున్నగు సార్వ జనికోపయోగ ప్రతిష్ఠాపనముల పరిపాలనాధికారము గ్రామ సంఘములకే కలదు. విదేశములందు ధనికుల సాంగ్రామికల అధికారము లిప్పుడు చీల్చబడి నైతిక కార్మికగ్రామసంఘము లేర్పడుచున్నది. అట్టివో మనదేశమున బహు ప్రాచీనకాలము నుండియును కలిగియున్న గ్రామసంఘ పరిపాలనమును నెల కొల్పుట అత్యవసరమని చేరు గా ను డునబునిలేదు. పరిశ్రమాలయము లధికముగలనగరములందు జనుల యొత్తిడి దుస్సహమగా నున్నది. న్యాయార్థంలో రెండు గడులలో ముగ్గురు మనఃపూరికంపై నెక్కువయందగూడదు. మనదేశమున నొక్కగదిలోనే ముగ్గురు నివసించుచున్నారో బొంబాయిలో మాండ్రీలో 15 వందలకూడ గలరు. బెంగళూరులో అర్బువేటలో 8 X 8 X 5 అడుగుల గదిలో ఒకకార్మికుడు వానిభార్యకొడులు తల్లితండ్రులతో మొత్తము నెలకలతోగూడ నివసించుచున్నారు.

పశువులవలె ద్రోక్కివోడుట.

అట్టి కార్మికప్రదేశములలో మధ్యకాయకు పురుషుల సంఖ్య స్త్రీలసంఖ్యకంటె చాల హెచ్చుగానుండుట మరి యొక అనర్థము. హఠాత్ బొంబాయి మున్నగుపట్టణములలో జూదము త్రాగుడు వ్యభిచారముగూడ చాల హెచ్చుగా ను న్నవి. కాకితోటలోను రాణిగంజి బొగ్గుగడలోను కోలా రుజంగారు గడలోను మరణములు (స్త్రీలమరణములు)చాల హెచ్చుగానున్నవి. బెంగళూరు కోలారు దేవగిరిలో మరణములు కలకత్తా బొంబాయి నగరములలో మరణములకంటెను గూడ హెచ్చుగా నున్నవి. కోలారు గ ను ల లో మరణములు మైసూరురాష్ట్రమునందంతటను కలుగు మరణములకంటె 3 రెట్లును కలకత్తా బొంబాయి నగరముల మరణముల కంటె 1 1/2 రెట్లును లండనునగరమున మరణములకంటె 4 రెట్లును హెచ్చుగానున్నవి గాన కార్మికుల యోగక్షే మమునుగూర్చి వెంటనే శ్రద్ధబూనవలెను. పారిశ్రామిక పట్టణముల పునర్నిర్మాణము జరుగవలెను. వెల్లడి ప్రదేశములను చిన్న ఉద్యానములను ఆధికముగా నుంచవలెను. కార్మిక గ్రామములను నిర్మించి కార్మికులు యంత్రకాలలకు వచ్చుటకు రైలుమాగ్గములను గూడ నేర్పబుపవలెను. అట్లు కార్మిక గ్రామము లేర్పడినచో ఆగ్రామములందు కార్మికులే ప్రధానసం ఖ్యగా నుండురు. మరల సాంఘికస్థితియును ప్రాచీనధర్మమును గృహగ్రామజీవనమును తలచూపి వల్లెను. నగరములందును కుటుంబములందును గూడ నీ ధర్మము లంతరించుటయే అనర్థ ములకు కారణ మైనది.

ఈదేశమున పట్టణనిర్మాణమున దేవాలయములను చవు కులను ఏర్పరచుటవలన నవి పవిత్రస్థానములును ప్రజాస్థానము అను కూడ కాగలవు. అటునండి సద్భావము. వికసింపి ప్రతి గృహమునకును ప్రతినగరమునకును గూడ వ్యాపించును అప్పు డు ప్రతిగ్రామమునను దేవాలయమును చవుకును ఏర్పడి ప్రత్యే కగ్రామవ్యక్తిత్వమును సాంఘికత్వమును గూడ సంఘటిల్లును. మానవవ్యక్తిత్వము గూడ ప్రాచీనకాలమునందు వలె వికసిం చు నని ముకర్తీగారు నడిపిరి. ప్లేటుకొన్నింటి సభ్యులగు రాఘవేంద్రరావుగారధ్యక్షతవహించిరి. ముకర్తీగారికి వందనముల నర్పించిరి.

రైల్వే డ్రైరువైన కేను:- నెవ్రెంబరు నెల 1 వ తే దిని బెనువుడు ఆననకు రైల్వే సిగ్నలును లక్ష్యవైట్టుబంద రైలునందిని నగువుటచే అబండి యొక నగరులబందో డీకోనినందున ప్రాణహాని కలిగినదని అలెన్సెస్ కేను చేయ బడినది. అలచోరాడు జిల్లా మేజిస్ట్రేటు కోర్టులో విచారణ ప్రారంభమైనది.

ఆంధ్రస్వాతంత్ర్యము స్వాగతగీతమాలిక

కాళ్లకూరి గోపాలరావు గారు

స్వాగతము మీకు, స్వాతంత్ర్యవార! ఆంధ్రసోదరులార! ఓ యతిభులార! ఆత్మపతుంబునను మరె యాంధ్రసంఘ పక్షమునను ఏతత్సభాపక్షమునను స్వాగతము మీకు, ముమ్మాట స్వాగతంబు!

* * * * * ప్రకృతసర్వతోముఖపరివర్తనంబు ఆంధ్రజాతీయవీరసంతాగమంబు: ప్రాక్షానాశయజీర్ణపక్షములు రాల నూతనాశయకిసలయవ్రాత మొదలె. ఆంధ్రమాతే, గాంచితిరె విద్యాభులార! గుప్తసామన్యపరిమళకోరకములు జ్ఞానభానుప్రభాబహూతసహవాత సంప్రసారణమున వికాసంబు నందు పెన్నుడెన్ను దటంచు నేఁటేట వృద్ధి గాంచు నుత్కంఠమై నిరీక్షించు మిమ్ము!

* * * * * ఏతద్బ్రహ్మతీల భూతిమీఱ పట్టభద్రులైనట్టియో భ్రాతృలార! యుక్తదాంతరంగికకత్తు లూర్జితపడి పక్కమై పుష్పసారభభూతి నలర, తన సహస్రనేత్రంబులు ధన్యములుగ పొంగి పోరుల సంతోషంబు నింగి ముట్ట కరము మూర్ఖుని ముద్దాడు చెలువు దోచు అల్లడే కంటిరే, మన యాంధ్రమాతే విశ్వరూపిణి మిమ్ము దీవింపవచ్చె!

* * * * * బిడ్డ లానరించు విద్యములో ప్రీతి జూచి జనని సంతసించుట సహజంబై కాని, కోరకము విచ్చి వలపుల గూర్చినంత వాస్తవప్రయోజన మేమి పడయవచ్చు? మఱియు, తాత్కాలికానందమాత్రముననే తృప్తిపడునెడ నభివృద్ధి యెటు లభించు? అదియు నొక్క సోపానంబు యని గ్రహించి, పూచి వలచెడి పూలను పూర్ణముగ భరింపఁజేయుటకై ప్రయత్నింపవలయు. ఇదియే మీ విధాయకకృత్య మింకమీఁద!

* * * * * విశ్వవిద్యాపరితీల విడవకుండ ప్రభుగణ్యులుగా ప్రతిపత్నరమ్మ ధన్య లయ్యెడివారి నెందఱిని గనము! ఎట్టి ఘను లెందఱుండిన నేమి ఫలము? ఇంతో యంతో నేకకృత్తియే కదా త దీయలేదెవరమానధిగ నెసంగు? పౌరుషంబును చంపె నీ పాడు వృత్తి; దాన్యదాగ్ర్యముల కిడె దారితీసె. వారె దీనిని చూచుచు వదలలేరొ, అదియే వీరిని కడలేదొ యరయరాదు; ఒరులు కీని పోగొట్టుట యుత్త మాట. ఆత్రేధాధిక్యగర్వాప్తి నదె యలభ్య మగుచున్న యొక్కటె యిప్పు డాసగొలుపు! పెట్ట వేదాంతముల నోట మట్టి గొట్టి తృప్తి యను పిశాచమును బంధించివైచి ధర్మబద్ధ మైనట్టి స్వతంత్రవృత్తి పూనిననె కాని మన కెందు ముక్తి లేదు.

* * * * * వ్యక్తులును దేశమును బాగుపడుట కెందు అర్థబల మంగబల మవశ్యము ఘటిల్లి ధీబలంబుతోఁ బాటు పరిల్లవలయు. అంగబల మాతృబలమున కాలవాల, మర్థబల మంగబలమున కాలపట్టు; అఖిలబలసాధనం బయి యలరుఁ గాన, అర్థబలమె యియ్యెడ నుపాస్యంబు మనకు. మన పరిశ్రమ లభివృద్ధి గనినఁ గాని ఆర్థికాభ్యుదయము మన కనువుపడదు;

కూడి విద్యాధికులు పూనుకొనినఁ గాని మన పరిశ్రమ అన్నతి గనుట నున్న; వ్యక్తులును దేశమును బాగుపడుట కింక మన పరిశ్రమలను మించు మంచి వృత్తి ధర్మబద్ధ మైనట్టి స్వతంత్రవృత్తి వెతకి చూచిన నేటొందు వృత్తి కలదె? ఉభయతారకమై యిది యొప్పుఁ గాన, దీనినే స్వీకరింపుఁడు ధీరులార! సాహసోత్సాహోత్సాహ సార్థకముగ చెలగి స్వాతంత్ర్యసిద్ధికి చే యొసఁగుఁడు!

* * * * * కంటిరే యన్నలార! మీ కన్నులార, తక్కు దేశంబులందు స్వాతంత్ర్యలక్ష్యి ఎట్లు విహరించుచున్నదో హృద్యముగను? ఏతదాధానమునఁ గాదే జనంబు లర్థముం బ్రాణ మర్పించి యలరువారు! దేశమాత్రస్వమున కీ దీక్ష వలనె? ఇష్ట మున్నను లేకున్న మృత్యుదేవ తాంకితమ కాదె జీవిత మరని చూడ? స్వార్థపరులమై బుద్ధిజాడ్యంబు మీఱ భయపడుచు ప్రాణ మర్పించు బ్రతుక దేల? అన్యథా పోయితీతెడి ప్రాణములను జ్ఞాన మేపార లోకోపకారవృత్తి నాంధ్రమాతే కంకితము నేయంగరాదె? దేశమాతృభావమును దీర్చు దివురరాదె? జీవితము సార్థ మని సంతసంపరాదె?

సంధిసభకు భారతీయప్రతినిధులు

సంధిసభకు లోకమాన్యతీలకు గారి నొకరిని రెండవవారిని బాప్తిస్టాగారిని గాని కన్యూరి రంగయ్యంగారిని గాని భారతీయ ప్రతినిధులనుగా నియోజించితిమని బ్రిటిషుమంత్రివర్గమువారికి ఆంధ్రకాంగ్రెసు కమిటీవారు తంతివాస్తవంబున సంతకంబున బెజవాడ డివిజను కాంగ్రెసు కమిటీవారు తిర్యానించిరి. (తంతివార్త).

బొంబాయి కార్పొరేషనువారు

క్రోత్త గవర్నరుగారికి స్వాగత మిచ్చుట. కార్పొరేషనుసభలో క్రొత్తగవర్నరుగారికి సమర్పింప బడవలసిన సన్మానవస్త్రము మామాయిగా ఆమోదించబడెను. అతీర్మానమును బాచాగా రుపపాదించిరి. లాయడు దంపతులకు స్వాగతమును విజయమున శక్తిసందనమును తెందుట తెలుప బడెను. పిమ్మట గిటుల వ్రాయబడెను. యధవిజయమునకు ఇండియా దేశమును బొంబాయినగరమును చేసినసహాయమును గూర్చి మేము చాల నుపొంగుచున్నాము. శాశ్వతకాలానికిని శీఘ్రాభివృద్ధికిని ఆకరమగు నూతనకారంభమున తాము దయ చేసితిరని చాల సంతసించుచున్నాము. ఈ రాష్ట్రమున గవర్నరుగా నుండగినవారు అత్యధిక సామర్థ్యమును విశేషదా యుతి రాజనీతి జ్ఞత యును గల వారుగా నుండగిన సుచు యముని మీ రా కటక్తింపినది. బాధ్యతాయుత పరిపాలనాతత్వముల నభివృద్ధి నొందించు రాజకీయ సంస్కరణములు గలంగ నున్నవి. ఈ దేశ మానందు ప్రభుత్వపునర్నిర్మాణము జరుగనున్నది. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునందలి వివిధదేశవర్గములందు భరతఖండమునకు గల స్థానము నిర్ధారణ కానున్నది. ఇట్టి తిరుణమున ప్రాచ్య దేశపరిచయము గల మిమ్ము నీ పదవికి శ్రియమిందుట మాకు చాల సంశృప్తికరముగ నున్నది. 5 ఏర్లడ కరకును మీ ఆధికారముక్రింద నీ రాష్ట్ర ముండగలదు. మీరు పార్లమెంటు ప్రజల సభలో సభ్యులుగ నుండుటవలనను ప్రాచ్యదేశములం దధిక సంచారము చేయుటవలనను కలిగిన అనుభవమువలన మీ పరిపాలన ముదారభావభరితముగ నుండుననియు స్థానిక సామ్రాజ్య విషయములపట్ల భారతీయుల భావనను మీ రామోదింపగలగుదు రనియు ప్రజల తలంపులను మీరు బాగుగా గ్రహించుట చాల నవసరము గాన మీరట్లు తప్పక చేసెదరని యను మేము ఆశించుచున్నాము. కార్పొరేషను ఆధికారమును నియోజనమును హెచ్చించుటను గూర్చి మేము చేయ దగిన సూచనల నిపు డాలోచించుచున్నాము. 1908 లో క్రొత్తగా నేర్పబడవడిన నగరనిర్మాణ సంఘమునకు గల అధికారబాధ్యతలను కార్పొరేషను వారి వశము చేయవలెనని మే మిదివరకే విల్లింగ్డును ప్రభువుగారికి విన్నవించితిమి. ఆ వాంఛితమును మీ రిడేయరని నమ్మిదము. వైద్యసహాయమును ప్రాథమికవిద్యను విస్తరింపజేయగోరెదము. యాచకభృత్తిని నిరోధింపగోరెదము అని సన్మానవస్త్రమునందు వ్రాయబడెను.

The Armistice.

(Reuter's Agency)

Great Britain

CALCUTTA & MADRAS RIOTS.

Certificate to Lord Ronaldshay.

Lord Islington's Statement.

Repressive Legislation to be Undertaken.

LONDON, November 15.

Replying to Lord Sydenham regarding the riots in Calcutta and Madras in September Lord Islington paid a tribute to the admirable manner in which Lord Ronaldshay and his colleagues handled what might have been a very serious incident (Hear, Hear). The acknowledgements made of the conduct of the General commanding in Calcutta, his staff and the Commissioner of Police were well deserved. Disturbances in Madras were purely economic.

The report of Sir N. G. Chandavarkar and Mr. Justice Beechcroft would be published immediately. Report stated that in 800 out of 808 cases the reasons for action were sufficient. In view of the tortuous webs of intrigue that had to be unravelled and the nature of evidence to be obtained when dealing with widespread conspiracy in war time, the report remarkably vindicated the Bengal Government, and the special branch which dealt with the matter had succeeded, beyond all expectations and a tribute was due to the loyalty and devotion of the subordinates of the Crown who carried out a difficult and dangerous task. Lord Islington emphasised, firstly, that in Bengal there was undoubtedly an undercurrent of lawlessness and hostility which unless carefully watched and checked in every way possible was liable to break out and involve all classes of the population in bloodshed. Secondly, that the Government of Bengal, faced with a difficult and critical position, had shown and were showing promptness in suppressing disorders while paying scrupulous attention to the feelings of the various sections of the community. Thirdly, that it was abundantly clear that the Government of India could not be deprived of the special powers needed to deal effectively with violence and disaffection. He did not say it would be necessary to maintain entirely war legislation but it was imperative that the Authorities should retain adequate means of coping with an extraordinarily difficult situation which ordinary laws were not framed to meet and of securing reasonable security to the peoples entrusted to their charge.

Prorogation of Parliament.

The King's Impressive Speech.

LONDON, November 21.

The King's speech at the prorogation of Parliament was as follows: My Lords and Gentlemen.—The occasion on which I address you marks the close of a period which will be for ever memorable in the history of our country. The war, upon which all the energies of my people throughout my dominions for over four years have been concentrated, has at length been brought to a triumphant issue. The conclusion of the armistice with the last of the Powers ranged against us promises a long, an honourable and an enduring peace. I have already sought an opportunity of expressing publicly to my people and my allies the sentiments of heartfelt admiration and gratitude with which I regard the supreme self-sacrificing devotion that led to this glorious result. Amidst our rejoicing let us not forget to render humble thanks to Almighty God for the success with which He has pleased Him to crown our efforts. Gentlemen of the House of Commons, I thank you for the untiring patriotism with which you have made provision for the requirements of the war. My Lords and Gentlemen, the exertions which have carried us to victory in the field must no in any way be abated or slackened until the ravages of war are repaired and the fabric of our national prosperity is restored. Through the extension of suffrage which this Parliament has effected, all classes of my people will have an opportunity of inspiring and guiding this beneficent undertaking. I trust that the spirit of unity which has enabled us to surmount the perils of the war will not be wanting in the no less arduous task of establishing a sure foundation of ordered liberty and common welfare of my people. In bidding you farewell pray that the blessing of Almighty God may rest upon your labours.

Mr. Asquith's Rejoinder.

London, November 21.

Mr. Asquith, interviewed regarding Prince Lieknowsky's appeal for the amelioration of the armistice terms, said that the terms of the armistice did not in the least exceed the just necessities of the case. Germany had brought them upon herself.

S. M.'s Tribute to Scottish Troops.

LONDON, November 21.

Their Majesties the King and Queen and the Prince of Wales to-day received a most hearty reception in Edinburgh. Replying to the address of welcome presented him, the King paid a tribute to the heroism of Scotland and said that every theatre of war testified to the unconquerable spirit of the Scottish troops whose deeds would live for ever in history.

Weather Prospect Promising.

LONDON, November 21.

The fog which had been shrouding the Firth of Forth for the last six days disappeared yesterday and the weather prospect is more promising for the surrender of the German fleet to-day.

Surrender of U Boats.

The Ceremony Described.

London, November 21.

Stern civility on the part of the British and reserved silences on the part of the Germans characterized the surrender of the U Boats

yesterday. A feature of the ceremony indeed was the remarkable silence. Admiral Tyrwhitt prohibited manifestations of any sort when the U Boats were passing. He ordered that there must be absolutely no fraternisation. As a British destroyer commander remarked to correspondents "we shall treat them with the contempt they deserve, but there shall be no outburst. Everything will be done strictly in accordance with naval etiquette." Accordingly at the rendezvous five miles off Felixstowe, the British stolidly boarded the U Boats. The officers asked questions as to the state of the vessels. The men took their stations aft and the German crews fore. Thus they proceeded to Harwich. Thousands of spectators were gathered on the banks of the Stour, reflecting the official coldness of reception by disdainful silence as the procession wended its way up the river to the mooring place. The Germans were not allowed to land. They were immediately taken to a destroyer as each U Boat was moored and taken into a German transport outside for repatriation.

Further Surrender of Submarines.

LONDON, November 21.

Further 19 German submarines surrendered at Harwich to-day. The twentieth broke down en route.

Surrender of High Sea Fleet.

LONDON, November 21.

PARIS—It is officially announced that Admiral Sir David Beatty met at 9.30 this morning the first and main instalment of the German High Sea Fleet which is surrendering for internment.

Return of Allied Prisoners.

A Deplorable Sight.

LONDON, November 21.

The Allied prisoners-of-war released from Alcala, Belgium and various parts of Germany are arriving at the rate of about one thousand a day at the greatest in Paris. They are in the last stage of exhaustion, hungry, dirty, and ragged. They afford ample proof, if indeed proof were needed, of Germany's crime against humanity which places her far beyond the pale of civilization.

The Election Campaign.

Soldiers' Votes.

Some Famous Commoners not Seeking Re-election.

London, November 21.

The election campaign is now in full swing. For the first time one candidate is using an aeroplane for visiting his constituents in outer London. Soldiers outside Great Britain, in France, Belgium and the newly occupied territory vote by post and soldiers in other theatres of war by proxy, but only a small percentage of proxy voters are exercising their right. Officers and men have up to the present shown little inclination to vote and in some cases the ballot papers served out are used for lighting fires. Among well-known commoners not seeking re-election are Mr. Burt, Mr. John Burns, Mr. Birrell, Mr. James Collings, Mr. Swift, Mr. MacNeill and Admiral Sir Hedworth Meux.

Mail Steamers' Sailings.

Mail Service to India.

LONDON, November 18.

In the House of Commons replying to Mr. Cotton, Dr. Macnamara stated that the practice of announcing the dates of sailing of mail steamers was being resumed this week. The question of recommencing the weekly mail service to India was also under consideration.

Liverpool Cotton Market.

LONDON, November 18.

The Liverpool Cotton Market reverts to the previous regulation of fluctuations and futures per day to a hundred points.

France

In Alsace-Lorraine.

LONDON, November 22.

A French communique says:—We entered Bostogne and Habay in Belgium. A thousand German soldiers including a colonel found in Graubaus were taken prisoner. We occupied Zitterheim, Phalsburg and Cottesheim in Lorraine and Meufbrisach, Huningue and Merkolshum in Alsace.

Through City of Luxemburg.

LONDON, November 22.

An American communique says:—The Third Army has reached the line Vitthen-Mersch-Suhuttrange-Rentgen-Kattenhofen. We passed through the city of Luxemburg which was beflagged. The inhabitants showered flowers on the troops whom they recognised as their deliverers.

Towards the German Frontier.

London, November 22.

A British communique says:—The Second and Fourth Armies this morning resumed their march towards the German frontier. Advance detachments on the right are advancing towards the Meuse southward of Namur. On the left we have reached the general line Gembloux-Wavre.

The Belgian Advance.

Allied Prisoners Picked up.

London, November 22.

A Belgian communique says:—We have reached the line Arendnock Moll west of Diest. East of Louvain two thousand five hundred Allied prisoners were picked up in the region of Brussels.

Budapest and Constantinople.

LONDON, November 21

PARIS—French troops will occupy Budapest and Constantinople on November 21st.

Germany

Hostility to Allies.

London, November 21

The Correspondent, Mr. Harold Williams, wiring from Geneva, confirms the impression already obvious from the despatches of the past week that the revolution in Germany is characterised by remarkable indifference for the overthrow of the Kaiser and other monarchs while there is not the faintest sign of national repentance. The correspondent says that hostility to the Allies is rather intensified. He points out that there has not been published a single manifesto from the Kaiser or any other monarch announcing his abdication. German arrogance persists with surprising discipline in acceptance of the new authority

Turkish Ministers in Berlin.

London, November 21

AMSTERDAM.—Talaat Pasha and Enver Pasha have arrived in Berlin disguised as German officers. The German government has decided to intern them pending their expulsion when peace is signed.

America

Naval Expansion Necessary.

The New Three Years' Programme.

LONDON, November 21

WASHINGTON.—Addressing the Naval Committee of the House of Representatives Mr. Daniels, Secretary of Navy, said that as the League of Nations and disarmament were questions for future settlement and none could foresee the result, the continuance of the policy of naval expansion was necessary. The new three years programme provides for ten super-dreadnaughts six battle cruisers and 140 smaller ships.

Indian Telegrams.

FROM OUR OWN CORRESPONDENTS

(BY WIRE)

Delhi

27th November Public Holiday.

DELHI, November 22

It is notified that the Governor-General in Council has been pleased to direct that Wednesday the 27th November 1918 should be observed as a Holiday in all departments of the Government of India to celebrate the cessation of hostilities between Allies and United States of America and Central Powers. The Government of India have also appointed 27th November to be a Posts and Telegraphs Holiday throughout India and Burma. Sunday hours will be kept and ordinary telegrams will be booked.

Bombay

The Bombay Cricket.

Indian's make 500 Runs.

BOMBAY, November 22

The India Team resumed their innings this morning before a record attendance. Both Lord Willingdon and Newman were unable to field and England fielded only with eleven. Carroll coming in as substitute for Lord Willingdon. Naidu and Murad the overnight not outs resumed their innings. The pair by playing a confident and merry game carried the overnight total from 380 to 421 when Murad was clear bowled. The remaining wickets helped Naidu to increase the total to 500 when the innings closed. The outstanding feature of this morning's play was Naidu's brilliant innings. His 122 included 6 overboundaries and 13 boundaries. The following are scores:—

All-India Team.

Full Scores.

1st INNINGS.

Vithal b Heath 149.
Kapadia run out 17.
Otholia b Lee 14.
Abdus Sallam run out 0.
Maharaja of Patiala b Pank 83.
Mirza Yusuf Beg c Pank b Heath 36.
Naidu c Carroll (substitute) b Lee 122.
Vajifdar run out 11.
Murad b Lee 40.
Joshi b Heath 5.
Vatcha c Pank b Lee 0.
Irfani not out 1.
Extras 22.
Total 500.

Bowling Analysis.

	Overs	Maidens	Runs	Wickets
Lee	32	2	177	4
Newman	7	2	23	0
Heath	39	5	157	3
Laverton	11	1	46	0
Pank	12	2	44	1
Vasey	5	0	24	0
Cooper	3	0	7	0

The Europeans Begin their Play.

BOMBAY, November 22. With three quarters of an hour for lunch interval England team who had indeed a formidable task began their innings. Opening badly Carnett and Lee had both their careers cut short before adjournment by Joshi, the Wizzard Hindu bowler, for a pailtry 22 runs that had set in continued right through till the fall of 9th wicket batsmen without exception refusing to take liberties with either Joshi or Abdul Salaam. The runs mostly came in singles and doubles and game was dull. With the cheap dismissal of Weigall, Laverton and Cooper things looked extremely gloomy for England when Lord Willingdon's turn came but His Excellency who was expected to stay on as he did during 1915 carnival had not the luck on his side this time. He lasted only about five minutes Abdul Salaam shattering his wicket for a couple of runs. When the 9th wicket fell the score board had registered only 88 and judging from the success that the favoured Joshi had in all taken five wickets and Abdul Salaam had smashed three more not only were all hopes of tall scoring gone but it became certain that the European team would not be able to avoid a follow on. It was just at this stage that Heath Vassey came in partnership. An unfortunate accident deprived the Maharajah of Patiala of the services of Joshi. Ball fielded from boundary, hit Joshi on stomach and he had to be carried out of the field, the play being simultaneously stopped for ten interval. On resumption the Maharaja fielded with only eleven not taking any substitute in the place of Joshi. An hour and ten minutes were still left for the close of the day's play and it was anticipated that England could easily be disposed of during that period, but it was then that one of those glorious uncertainties of cricket happened. Try however much he might with changes in the attack the Patiala chief was not able to claim another victim during the play that followed both Heath and Vassey playing cautious game throughout. Total steadily mounted up to 151 the pair between them contributing 78 towards that figure. Unless a miracle happens Lord Willingdon's team will have a follow on to-morrow. The following are the scores:—England Team 1st innings.

F. M. Garnett b Joshi 14.
H. W. Lee b Joshi 8.
L. A. F. Weigall Joshi 5.
G. A. Laverton c Vajifdar b Joshi 10.
G. A. V. Weigall St. Irfanib Abdul Salaam 10.
K. E. Cooper b Abdul Salaam 17.
J. A. Newman b Joshi 1.
Lord Willingdon b Abdul Salaam 2.
P. E. D. Pank b Abdul Salaam 5.
G. H. Vassey batting 46.
J. S. Heath batting 31.
Livesey to bat.
Extras 2.
Total 151 for 9 wickets.

All Restrictions on Mr. Tilak Removed.

POONA, November 22. A cable from Mr. Baptista says that restrictions laid by the Government upon Mr. Tilak in respect of public speech and political work are cancelled by the Home Government.

BOMBAY, November 22.

His Highness the Maharaj of Bikaner and Sir S. P. Sinha on their way to England have arrived here and leave to-morrow.

Punitive Police on a Village.

BOMBAY, November 22. A Bombay Government notification states that the Government has directed the employment of additional police for one year in the Akola Taluka in Ahmednagar district as the measure has been thought expedient; the cost of maintenance of such police to be borne by the inhabitants being about Rs. 41,800. It may be mentioned in this connection that the Mamlatdar of Akola, who was a Mahomedan, was murdered, on the evening of the 10th August last. The murder was committed with sticks and hatchets. The Mamlatdar's house was set on fire and the body was put in his own tonga outside and burnt. The murder case is now before a special tribunal at Ahmednagar.

Bombay Corporation.

Welcome to Governor Designate.

BOMBAY, November 22. At a meeting of the Bombay Municipal Corporation on the motion Sir D. E. Wacha the draft address of welcome to be presented to the Governor designate of the Bombay Presidency was adopted. After tendering hearty welcome to Sir George and Lady Lloyd and expressing rejoicing in the complete overthrow of the powers which conspired against the freedom and welfare of the world the address says:—"We are proud of the share which this country and particularly the city of Bombay has taken in the successful prosecution of the war and it is a matter of deep gratification to us that we have been enabled to welcome you at the commencement of what we trust will be an era of lasting peace and rapid development. You are assuming your high office at a time of special difficulty, a time pre-eminently demanding of the Governor of this important presidency high abilities and discerning statesmanship. The country is now on the eve of great political changes designed to advance principles of responsible government and one of the important problems now awaiting solution is the question of reconstruction of the government of this country and the position to be assigned to it in the commonwealth of nations composing the British Empire. It is gratifying to us that at such a juncture you Sir, with special knowledge of the East should have been selected to preside over the destinies of this presidency for the next five years; your experience in the House of Commons and knowledge of eastern politics gained during your extensive travels in the East will, we feel confident, enable you to bring to the administration of this presidency that broad outlook of affairs, that capacity to appreciate the Indian view of

local and imperial questions and that regard for the sentiments and feelings of the people which were never more essential than they are at present. Continuing the address says:—"We are now considering what recommendations we should lay before the Government for widening of the franchise and liberalising of the constitution of the Corporation. We have also submitted to Lord Willingdon's government a representation urging that the powers and duties which are vested in a separate City Improvement Trust created in 1888 should now be transferred to the Municipality. We feel confident that the representation which we have made in regard to this important question will be accepted by your Government. The address then refers to the extension of medical relief, primary education and prevention of professional beggary.

Poona District Congress Committee Meeting.

Resolutions Passed.

POONA, November 22. A general meeting of the Poona District Congress Committee was held on the 21st in Kibe Wada. After appointing office-bearers for the next three years the meeting considered certain resolutions passed by the Council of the Provincial Congress Committee and sent to it for necessary action. Resolutions protesting against the refusal of passport to the Congress League deputations and the advisability of contributing towards the expenditure of a proposed Congress deputation were unanimously passed. The meeting expressed certain agreements with the Provincial Congress Committee's opinion that the experience of all provincial responsible government should be tried in one or two select advanced provinces including Bombay, admittedly the most advanced province in the country. There was strong difference of opinion on the resolution disapproving of further contribution of money towards war expenditure and expressing the view that the resolution passed in the Imperial Council in the matter did not represent public opinion. After long discussion, it was unanimously decided to recommend that the resolution of the Council of the Provincial Congress Committee should be placed before the General body of the Provincial Congress Committee for consideration. A resolution lodging emphatic protest against the composition of the two reform committees was passed. The meeting was well attended as the appointment of office-bearers formed one of the items on the agenda.

Food Supplies and Licenses.

BOMBAY, November 22.

A notification issued by War Purposes Department says that Food Commissioner has decided that persons dealing in grain whether wholesale or retail will require to be licensed if they desire facilities to obtain rice from Burma by sea or grain by rail from other parts of India or to sell rice and other grain obtained with the help of these facilities. No rice will be allowed to be shipped from Burma to Bombay or other ports in Bombay Presidency except in the order of the Director of Civil Supplies, Bombay, issued to persons licensed by him. No food grains will be allowed to move by rail in India except on priority passes issued (in the case of grains consigned to this presidency) by Director of Civil Supplies to persons holding licenses.

In the Bombay Council.

A resolution appreciating Lord Willingdon's Services.

BOMBAY, November 22. At a meeting of the Bombay Legislative Council on the 9th December the Hon'ble Mr. Gokuldas Khandas Parekh will move:—"This Council places on record its high appreciation of the services rendered by His Excellency to this Presidency and its regret at his leaving it at this important crisis in its political future, and is deeply sensible of the very cordial relations that have always characterized his presidency of council during the last five years and a half. Cotton Control Bill will also be read for the second time at this meeting.

Bombay's Festivities.

BOMBAY, November 22.

Bombay's great programme of festivities to celebrate the signing of armistice by the Germans commenced to-day both to-day and to-morrow being specially proclaimed public holidays. A particular feature of the celebration to-day was the feast and carnival given by the Port Trust to all their employees numbering 20,000. Apart from the soldiers and sailors, no class in Bombay has better right to join the festivities with enthusiasm for the work in the docks in connection with war shipping has been sometimes exceedingly laborious. To-day men were in highest excitement and delight and the programme of festivities was of a kind well calculated to please them, for it included distribution of sweetmeats and drinks. There were music, dancing, wrestling for prizes, swimming, diving and other water competitions in the dock and a sham trial and execution of the German ex-Emperor and Crown Prince. This portion of the proceedings seemed to appeal to the thousands of working men more than any other part of the programme and William II and his son were consigned to the next world with furious almost religious zeal. On Saturday the chief event will be a great feast to all sailors of the Royal Navy and Mercantile Marine, British and Indian, and of allied nations and to all soldiers British and Indian. The ordinary dinner hour for men in services is midday. So for the convenience of men, their feast will take place at that hour, soldiers having theirs in barracks, Royal Navy men in their ships, mercantile sailors also in their ships and the large number of lascars and Goanese in various places ashore. For sailors and soldiers there will be a great fete on the oval maidan at night concluding with a display of fireworks. Several commercial firms are giving their employees concessions in connection with the festival.

At a meeting of the subscribers to the Lady Willingdon Fund it was decided that the balance of the funds subscribed be utilized in founding a dispensary for women and children to be called the Lady Willingdon Scheme Dispensary and that the work of milk distribution and health

visitors be continued until those branches of the scheme are absorbed in the health department of the municipality. Handsome donations of Rs. 5 lakhs by the trustees of Haji Sabu Sidick Funds which Her Excellency handed over to the municipality to be utilized in keeping up the existing maternity homes which were initiated and supported by the Lady Willingdon scheme and taken over by the Municipality and providing others would continue the important work inaugurated by Lady Willingdon scheme. The meeting expressed the opinion that all maternity homes should have a dispensary attached to them and that recommendation should be made to the Corporation to that effect.

The New Governor of Bombay.

Expected to Arrive on December 13th.

BOMBAY, November 22.

A Press Communique says:—Sir George Lloyd, Governor-Designate of Bombay and Lady Lloyd are expected to arrive in Bombay on the morning of the 13th December 1918 and Their Excellencies Lord and Lady Willingdon will leave for England on the morning of the following day.

Latest Telegrams.

Burma Rice Export.

Mr. Gubbay's Statement.

RANGOON, November 20.

Last evening Mr. Gubbay issued the following:—The question of the disposal of the exportable surplus of the rice crop of 1919 has been considered in the light of the requirements for Burma rice from India and foreign countries. It is anticipated that tonnage will be regularly available to carry away that portion of the surplus which will be allotted for the requirements of India. In regard to the requirements both of India and other countries, it is intended that such quantities as may be permitted to be shipped to a particular destination shall also be subject to control in the matter of price in view of the possibility of forward transactions being entered into now for the coming crop, it is announced for general information that such transactions will under no circumstances be recognised for the purposes of the grant of export licenses to India or foreign countries. Prior to the issue of the notice Mr. Gubbay had an interview at Government House with the European millers, the Lieutenant-Governor presiding and it is understood that the whole question of the control of paddy and rice for the forthcoming year was gone into and that proposals were framed, but before these can be made known or come into effect sanction of the Home Government must be obtained. It is confidently believed that the available surplus of the new crop will be controlled for the benefit of India. Unfortunately the surplus will be more than that of 1918 which was about 27,50,000 tons and the price to be fixed for paddy will probably be above Rs. 105 fixed for the portion of the years crop which was taken by the Rice Commissioner on a rough average. Paddy price multiplied by two and a half gives the price of rice but the difficulty of disposing of offals broken rice etc., through lack of shipping makes rice price rather more than the ratio. Local speculative and Indian export markets which are closely connected will be seriously affected by the fixing of prices for rice and paddy, but their troubles are not allowed to affect the decision even if all middlemen and brokers are eliminated and some bankruptcies may result the province as a whole will benefit and millers will be kept fully occupied. To-day's prices as given above are the lowest for many months past.

Cottage Industries in Bengal.

CALCUTTA, November 23.

At the Indian Museum Mr. F. D. Ascoli delivered an interesting address on cottage industries of Bengal. He said that to understand the position with regard to cottage industries it was necessary to review historically trade and commerce of Bengal. He reminded the audience that until the last few years of the 18th century cottage system was the only system of manufacture in existence, factory system was unknown and it was the introduction of the factory system in Europe without a corresponding development in India that resulted at least in main industry of weaving in original decline of arts and crafts of Bengal. The lecturer then traced the history of trade and commerce of Bengal from the advent of British in 1633 showing various causes which resulted in practical extinction of cottage industries as a commercial asset. He desired to dispel the illusion that there was no place for cottage industries in modern industrial life. Continuing Mr. Ascoli indicated the causes which stood in the way of improvement of cottage industries. These were want of organisation, conservatism of artisan which made him employ old fashioned and out of date implements and failure of worker to economise labour. In the case of some industries the artisan simply went through different processes required to turn out finished article. In the opinion of the speaker two things essential in improvement of cottage industries were organisation and education of artisan.

Making Counterfeit Coins.

A Regular Mint Detected.

CALCUTTA, November 23.

A regular mint containing a complete apparatus for coining with thirty-two moulds and a large number of dies for rupees, half rupees, quarter rupees, and two anna bits and fifteen seers of lead, 225 finished rupees and fifteen half finished rupees was detected in two country boat on river Ichhamutty. A Police Sub-Inspector attached to Baairhat thana, on receipt of certain information recently raided the coiners' boats at midnight. Two of the seven accused were produced before the sub-Divisional Officer, where they made a confession. Further investigation is being made.

తామర తైలము

తామర, తీట, గజ్జి, మంచిమందు

డబ్బీ 1-కి అ. 6. 12-కి రు. 8-8. 10-కి రు. 25.

తామర ఒక విధమైన పురుగుల వలన చర్మముమీద గాని, వెండ్రుకలలో గాని, లోచనములలో గాని, గోళ్లలో గాని బుట్టవచ్చును. పురుగులలోని భేదములబట్టి తామరలోను రెండు మూడు భేదములు గలవు.

గుర్తులు :—దురద, ఉంగరములవంటి బుట్ట, పొక్కులు, రసీకాయలు, వెండ్రుకలు ఊడిపోవుట మొదలగునవి. కొంచెముగా లేదీ శరీరమంతట న్యాపించి నిద్రపట్టని జల వీర్షకును.

చికిత్స :—పురుగుల జంపి చెడిపోయిన చర్మమును మంచి స్థితిలోనికి తెచ్చుట అయ్యున్నది. ఇందుకు చేతులపై నైవేద్యము :—1. మందు లోచనములలోనికి పోవు యును. 2. పురుగుల జంపు మందును వాడవలయును. 3. పురుగు తిరిగి పుట్టకుండ జేయవలయును.

అమృతాంజనంధిపో - బొంబాయి - మద్రాసు

వాతావరణస్థితి

1918 సం॥ నవంబరు 23 వ తేదీ శనివారము.

జిల్లా ముఖ్య నగరములు	అల్పగ్రామములు	అధికగ్రామములు	గ్రామములు	గ్రామములు	గ్రామములు
24 గంటలలో	24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో
గోపాలపురము	80.0	72.7	...	88.61	42.89
పాతేరు	81.7	76.9	...	21.97	84.25
కాకినాడ	82.3	78.1	...	28.69	85.94
బందరు	86.4	78.8	...	43.22	87.93
గుంటూరు	88.9	72.8	...	21.65	80.42
నెల్లూరు	* 86.8	75.7	...	37.55	29.88
మద్రాసు	87.1	75.7	...	53.84	89.88
హైదరాబాదు	86.8	65.7	...	18.31	80.80
అనంతపురము	90.5	72.8	...	14.78	28.18
బళ్లారి	* 91.1	69.5	...	12.37	19.29
కర్నూలు	* 92.0	70.6	...	18.52	25.14
కడప	91.9	74.5	...	36.91	28.61
బెంగళూరు	* 83.9	66.6	1.12	24.75	33.40
నెల్లూరు	* 89.4	72.2	1.11	25.47	36.61
నెలమ	* 88.6	74.7	...	19.09	36.76
కోయంబూరు	86.4	71.8	...	16.60	19.06

వాతావరణమునందలి మార్పులు కొంచెము ; భూప్రజ్ఞానమునందు వాతావరణమును కూడ అంతగా మార్చలేదు. పొద్దు పుట్టినందున మద్రాసు దక్షిణ దిశనునకును నడుమ వాయు విల్పును కలిగినట్లు బంగాళా ఖాతమున మార్పులు గానవచ్చినవి. శ్రీశైల యాగ్నేయ వాయువుల పొద్దుపైయును వద్ద బలవత్తరముగా వీచుచున్నది. ఉత్తర సర్పాదులలో ఈకాస్త వాయువులు సాధారణముగా వీచుచున్నవి. మార్పులు మిక్కిలి అల్పములగుటచే వాని స్థితిగతుల ననుమాన పూర్వకముగా నిరూపించుటకు నలసలేదనియున్నది. దక్షిణాగ్రమున తక్కువ, సాధారణోష్ణస్థితి తక్కువగా నున్నది. అగ్రదియష్ణస్థితి యిక్కడను దత్తవంతులయలలోను అధికముగా నున్నది. రాత్రియష్ణస్థితి అంతట సధికముగా నున్నది. బొంబాయి దక్షిణ హిందూస్థానములలో తక్కువ, వాయువ్యోత్తర అంతట సధికముగా నున్నది. బొంబాయి దక్షిణ హిందూస్థానములలో కూడ మేఘములు కొలదిగనే యున్నవి. ఇతర స్థలములలో ఆకాశము మబ్బు పట్టియున్నది ; కొన్నిచోట్ల నిలిడముగ పట్టియున్నది. మైసూరులోను కర్ణాటక జిల్లములలోను గాలివానలు బాగుగ కురిసినవి. నేడు మద్రాసు తీరమునను దక్షిణమునను బహుశ వాన కురియవచ్చును.

ఆర్. ఎల్. జోన్ను,

వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

The Viceroy's Tour.

DELHI, November 22. H.E. the Viceroy will leave Delhi on the 27th November and will visit Bharatpur returning to Delhi on the 29th. The party accompanying His Excellency will be Sir John Wood, Mr. J. Maffey, Lt. Col. R. Verney, Lt. Col. H. Austen Smith, Major Alexander and Arkwright and Captains Dennie and Lord Currie.

Control of Foodstuffs in Certain Areas.

DELHI, November 22. The following is published in the current issue of the "Gazette of India" Education Department. Foreign and Political Department.—The control of wheat, Barley, rice, Maize, Jowari, bagra, gram and pulses in administrated areas in Central India is notified. Control of wheat, rice, Jowari, salt pulses and gram in administrated areas in Hyderabad State is notified.

British Troops Reception at Baku.

DELHI, November 22. A Press Communique says:—On the occupation of Baku by British and Russian troops on the 17th November, they were given excellent reception by the inhabitants especially by poorer classes. Much looting was done in the town by the Turkish troops during the three days prior to their withdrawal.

H. H. the Maharana Udaipur has generously offered Rs. 3,00,000 towards the expenses of war. The offer has been gratefully accepted.

Calcutta

Port-War Problems.

Professor Muir's Lecture.

Bolshevism and Kaiserism the Same.

CALCUTTA, November 22. Before a large and distinguished gathering of Europeans and Indians at the Empire Theatre this evening Professor Ramsay Muir delivered an interesting address on the problems of peace. Lord Ronaldshay presided. In introducing Professor Muir, His Excellency said that the lectures special knowledge and study of modern history qualified him to give them some thoughts on the coming peace problems. Prof. Muir in the course of lengthy speech said that they were all rejoicing that right had defeated might but their joy was obscured by two reflections, namely the thought of thousands who had died in order their fellow men might be free and secondly the anxious anticipation of what the coming years had in store for the people. They all know what a difficult task the organisation of victory was. The organisation of peace would be tenfold difficult. Kaiserism had been defeated but they had now to face Bolshevism. Bolshevism disregards social laws and even the demands of morality and was akin to Kaiserism. The peril of it was increasing everyday. Everyone knew the horrors perpetrated by Bolshevism in Russia. Democracy was not consistent with Bolshevism and in the days to come the Allies would have to face the necessity of policing the remainder of Europe. The Allies would have also to solve a most difficult economic situation. This could only be done by effective and organised co-operation among the civilized states, the citizens of the state concerned loyally holding together and resisting Bolshevism. The third thing the allied would have to solve was the absolute necessity of some sort of political reorganisation of the states in this connection the phrase "the right of self determination" was being frequently held. He could not understand what the determination meant. Various interpretations were being put upon it, but no practical interpretation of any value had yet been forthcoming. The allies would have to organise means to prevent war in future. It seemed inevitable that something like a league of nations would have to be organized, but it should be built slowly and steadily and upon very secure foundation. The practical difficulties of a successful organisation like a League of Nations were immense and the past history showed that much care and attention must be spent upon the principles that would underlie a league of nations. The meeting came to a close with a vote of thanks to Prof. Muir by Lord Ronaldshay.

Influenza in Calcutta.

CALCUTTA, November 22. Influenza deaths in Calcutta on the 20th were 68 against 43 on the previous day. The total deaths registered during the week ending the 16th November were 1030 being the highest number recorded in any week this year and higher than the corresponding week of last year by 590. During that week influenza deaths numbered 434.

Punjab

The Punjab Council.

The Reforms Discussion.

LAHORE, November 22. At the Punjab Legislative Council on Thursday the informal discussion of reform resolutions moved by various non-official members which began on Wednesday afternoon was continued. The Vice-President the Hon'ble Mr. Maynard presided and may well be complimented on the manner in which he discharged the arduous duties of the chair. On this occasion other official members co-operated in assisting non-officials on points of practical difficulty as well as by offering valuable information and suggestions without actually taking part in the discussions of the 24 resolutions in the agenda several that were of an overlapping nature were dropped automatically. The remainder were taken up in a convenient order which was determined by their subject matter. One of the most important of these was a resolution on franchise, which evoked considerable debate and finally resulted in modifications which appeared to satisfy all

parties and aimed at precluding the ascendancy of Urban classes to the detriment of the interests of rural population. The resolution on Mahomedan representation in provincial council led to an awkward situation with regard to right of the Sikh community. Mahomedan spokesman claimed 50 per cent of the seats and Sikhs in spite of the right of a separate electorate in common with both Hindus and Mahomedans failed to secure the passage of their motion to reserve a definite number of seats for their community. The Vice-President found it necessary to make an appeal to all on the score of sectarianism and to leave question in the hands of reform committees after recognising each others just claims. The Hon'ble Sardar Gajjan Singh made an eloquent defence of his community and he expressed his confidence that the Government would do Sikhs full justice. This discussion was finally concluded at a late hour in the afternoon.

South India

Rejoicings in Nizam's Dominions.

SECUNDERABAD, November 22. Yesterday was declared a public holiday by His Exalted Highness the Nizam throughout the whole of his dominions in celebration of the cessation of hostilities. His Exalted Highness very generously sanctioned the distribution to the poor of rice, cloth, blankets, etc. to the value of Rupees two and half lakhs. November 28th has been declared a public holiday in administrated area by the Hon'ble the Resident and celebrations will be continued on that day. There are to be grand military sports and torchlight tattoo. Sir Stuart and Lady Fraser will hold an official reception later in the evening.

పూనా మండల కాంగ్రెసు కమిటీ సమావేశము.

21-వ తేదీన కీటునాదాలో సభ జరిగినది. మరి మూడు కన్వెన్షన్లు యిందు కాంగ్రెసువాదులను జరుపుట కుద్దోగుల నియోజకవర్గాల జరిగినది. రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘమువారు వచ్చిన కొద్ది తీర్మానము లాలోచించుటకు. ప్రతినిధులకు ప్రయాణపుచ్చిట్ల నియమించుట అనుమతము. ప్రతినిధుల ప్రయాణవ్యయములకు ధనమనొసంగవలెనను తీర్మానము లేక గ్రీకుని గా నామోదింపబడినది. బొంబాయి మున్నగు నోకటి రెండు రాష్ట్రములందు రాష్ట్రీయస్వపరిపాలనమును పూర్తిగా నమలు జపి మాత్రమను తీర్మానము నామోదింది. యుద్ధమున కింతను ధనము నొసంగవలెనని ఇండియా కాసన సభలో చేయబడిన తీర్మానము వేరేముల కనమ్మకము గాన దాని కంగీకరింపరాదని విమ.యమున నభిప్రాయభేదము కలిగింది. ఆ తీర్మానమును మరల రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుకమిటీ జనరల బాడినా లాలోచించవలసని నూదించుటకు తీర్మానింపబడినది. సంస్కరణ సంఘముల సభ్యుల యేర్పాటు సలూచియుగ లేదని తీర్మానింపబడినది. సభకు చాలమంది వచ్చిరి.

నిరణ వృత్తాంతము:—మదనపల్లి తాలూకా పీఠేరు గ్రామములో మండ్రకాశ్రమ క్షేత్రము ధర్మకాశ్రమ క్షేత్రమును నిగద్దోలును విద్యాదాతలను అగు అబ్బూరు వేంకటేశ్వర కాశ్రమమును కాలధర్మము నొందినది తెలియజేయుటకు చింతించునాము.

పల్నాటిపీఠల శాతర:—గుంటూరుజిల్లా, పల్నాడు తాలూకా, కారెంపూడి గ్రామమునందు "పల్నాటిపీఠల" యుత్సవము డిసెంబరు 3, 4, 5, 6, 7 తేదీలు జరుగును.

తిరుచులరాజుని పరమమందిరము:—మలుగురు గ్రామమున వై పుస్తకభాండాగారము 16-వ తేదీన స్థాపించబడినది.

ఆమృతాంజనము

చక్కని డబ్బీతో సహా సీసా 1-కి వెల 0-8-0.

రంగోళ్లును మామ్రును.

చక్కపునోళ్లును గానోళ్లును

చామమిట్ట పోట్ల పోగోట్లును.

వివాసనగలిగి యుండును.

ప్రతిముంటు కుండవడినది.

మోహిని తైలము:—శ్రీ పురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది. మెదడుకు చలువజేయును. వెండ్రుకలు రాలకుండును. వెండ్రుకలు నునుపు జేరును. నువాసనగలిగి యుండును. 0-12-0

ఆమృతాంజనం డిపో, 6, తంబుకెట్టిపల్లి, మద్రాసు.

చెన్న పురి హైకోర్టు

దేవస్థానాదాయములు

(స్వామయ్యార్యులు, అబ్దుల్ రహీం, ఓల్డఫీల్డ్, కవుట్సు బ్రాటర్స్ గారి యెదుట)

నిన్న స్వామయ్యార్యులు తలిచేర్చి తిరువేంగడ జేవాలయ విషయమున తప్పిన తిరువారము పరిష్కరించిరి.

అద్యోక్షులు జనరలుగారి ఆమజ్జను పుచ్చుకొని, టి. ఆర్. రామచంద్ర అయ్యరుగారు, తిరువేంగడ స్వామివారి జేవాలయ ధర్మకర్తలు, ఆలయ పరిపాలనమును బాగుగ చేయు ర నెడగొట్టుచున్నారనియు, ప్రకృతిపు జేవాలయ ధర్మకర్తలను తీసివేయించి జేవాలయ పరిపాలనమున కొక స్కీమును తయారుచేయించ కోరుచు ఉత్తరార్థాదు జిల్లాకోర్టులో, నొక కేసును దాఖ్యిరి. జిల్లాజడ్జిగారు రామచంద్ర అయ్యరుగారికి జేవాలయ పురోభివృద్ధిలో సేమియు సంబంధము లేదనియు, అందువలన వా రీ కేసును దాఖ్యుటకు వీలులేదని కేసును కొట్టి వేసిరి.

కొంతకాలము క్రిందట రామచంద్ర అయ్యరు జిల్లాకోర్టు వైస్ చాంబర్స్ లో అపీలు చేసిరి. ముఖ్యస్వామయ్యార్యులు సర్ వాలిసుగారు, స్వామయ్యార్తి కుమారస్వామిశాస్త్రిగారు ను అపీలును తీర్పుచెప్పటలో ఏకాభిప్రాయము కాకపోయిరి.

అందువలన ఈ కేసు స్వామయ్యార్యులు రహీం, ఓల్డఫీల్డ్, బ్రాటర్స్ గార్లవద్దకు తెలియ పేటంటుప్రకారము మరల అపీలుకు వచ్చినది. స్వామయ్యార్యులు కేసును జిల్లాజడ్జిగారు కొట్టివేయుటలో సేమియు తప్పేమియు లేదని అభిప్రాయ పడి, క్రిందికోర్టు తీర్పును ఖాయపరచిరి.

కాన్స్టేబులు శిక్ష రద్దగుట.

(స్వామయ్యార్తి సహాకర్యులుగారి యెదుట)

అబ్దులు బసీతు ఆనుపోలీసు కానిస్టేబులు, (సెన్సిటెక్ సీ యుఖ్య స్వామయ్యార్తి కారుల. కొద్దకర్ల లూటింగు కేసులలో చిట్కొనినవారి బంధువులయొద్ద లంచములు పుచ్చుకొను చున్నాడని, ఎగూర్పు మేజిస్ట్రేటుగారు, అతని కొకమాన ము కఠికశిక్షయా, ఏబదిరూపాయలు జరిమానాయు విధించి యుండెను.

నిన్న రావుసాహెబు సంబంధము మొదలియ్యారుగారు అబ్దులు బసీతుపక్షమున స్వామయ్యార్తి సహాకర్యులుగారి యొద్ద మేజిస్ట్రేటుగారి తీర్పువైస్ అపీలు చేసెను.

క్రావును ప్రాతిహ్యము, దొరకననువారి పక్షమున శిక్షను ఖాయపరచబయినని వాదించిరి.

స్వామయ్యార్తి, కానిస్టేబులమీద గల నేరము అంత బలవత్తగును కాదని అభిప్రాయపడి క్రింది కోర్టువారి తీర్పును కొట్టివేసి, శిక్షను జరిమానాను రద్దచేసిరి.

కాన్స్టేబులు శిక్షించబడుట

ఎగూర్పు (సెన్సిటెక్ సీ మేజిస్ట్రేటు బసరుగారు, తేలి పట్లోని పెజరు వాడుగారి తోటలో, పార్శ్వసాధి ఆను పోలీసు కానిస్టేబులు ప్రవేశించి తోటమాలిని యొడ్డకుండి ఎని మిది ఆకాలను బలవంతపెట్టి తీసికొనినందులకు గాను అతని మీద తేబడిన కేసును విచారింపి దోహదని తీర్పారించి, 20 రూపాయల జరిమానాను విధించిరి. 20 రూపల జరిమానాను కానిస్టేబులు చెల్లించజాలక పోయిన యెడల మూడువారముల కఠినశిక్ష ననుభవించుటకు తీర్పుచెప్పిరి.

బొంబాయి యాధికారిగారి ప్రకటన:—ధాన్యపు వర్షమును మొత్తముగ గాని చిల్లరగ గాని తేయువారందరును బర్మాకుండి సముద్రమార్గమున బియ్యమును గాని లేక హిందూ జేశమునందున్న యితర భాగములనుండి గాని యిరుపదావూడు గ ధాన్యమును సౌకర్యముగ తెప్పించుకొనగోరువాడు లైసెన్సును పొందవలయునని ఆహ్వానికారి నిశ్చయించివారు ఈ సదుపాయములచే తాము తెప్పించుకొన్న బియ్యమును గాని ధాన్యమును గాని క్రియించదలచుకొన్నను లైసెన్సును తీసి కొనవలయునని నిశ్చయించబడినది. నీవిలు సప్తము దైరక్తు ఉత్తరువు లేనిచే బర్మాకుండి బొంబాయికి బియ్యమును పంప గూడదు. బొం. యు రాష్ట్రమునున్న యితర కేంద్రములకు గూడ పంపగూడదు. లైసెన్సులను పొందినవారికి తప్ప యితరులకు పంపగూడదు. లైసెన్సులు ఈయబడినవారికిగూడ ముందు పుచ్చుకొన్నవారికే మొదట పంపబడును. బొంబాయి రాజధానికి పోవుధాన్యమునకే ఇది వర్తియను. హిందూ జేశమున యిరుపదవలమీద ఆహారపదార్థములు ముందుచీటిని పుచ్చుకొన్నవారికే పంపబడును.

స్థానిక వార్తలు

నిన్ను జాత్యుద్ధారక సంఘము:— కేళు తెల్ల వారి 8 గంటలకు చింత్రపేట కార్యాలయములో బహు నందస్వామిగారును ఎమ్. ఆర్. జంబు వాధను గారును విద్యుతు గురించి యువస్వసించెదరు.

రిక్రూటింగు:—ప్రకృతిము, యాధము విరమింపబడి నందున కొత్తవైనికులు, అనవసరచనియు, అందువలన పైనికు లను చేర్చుటకు రిక్రూటింగు అగత్యములేదని బెంగుళూరు రిక్రూటింగు అధికారులు ప్రకటించుచున్నారు.

మదరాసు కార్పొరేషను:—26-వ తేదీ మంగళవారము సాయంకాలము 1-15 గంటలకు రిజిస్ట్రేషన్ లో మదరాసు కార్పొరేషనువారి స్పెషల్ మీటింగు జరుగును. వాటర్ వర్క్సు సీటిసప్లయలకు సంబంధించిన ప్రభుత్వమువారి మిషెరాండమును ఈవింగ్ బహు అంగళ్లకు కావలసిన కట్టడమును గురించి చర్చ జరుగును

దేశీయ ప్రార్థనసమాజము:— కేళు (ఆదివారము) పగలు 11 గంట పెరంబూరులో రాఘవాచారియార్ తీధి 15 నెం. భవమున ప్రార్థన సత్తగతి సమామేళ మగును. అదినమున నే మధ్యాహ్నము వైస్ 8 గంట ఆశీర్వాదమున ప్రార్థన సభ కూడ ఒకటి జరుగను. వేళూరు మునిశ్వరయ్యగారు ప్రార్థన సత్తెదరు. ధర్మపురిశ్రేష్ఠిగారు బి. ఎ. ఎల్. టి. "త్యాగము" అనువిషయము గూర్చి యువస్వసించెదరు.

కలకత్తా - మదరాసు అల్లరులు.

లండన్, నవంబరు 15:—మదరాసు, కలకత్తా నగరములయందు పెద్దెంబరుమాసములో జరిగిన అల్లరులను గూర్చి సిడెక్ హాము ప్రభువుగారి దేశీసప్రశ్నకు ఇన్స్పెక్టుట ప్రభువు గారిట్లు ప్రత్యుత్తరమొసంగిరి. రోనాల్డు మేగారు ఈఅల్లరులను అతి చాకచక్యముతోడను, విశేషబుద్ధిసామర్థ్యముతోడను అడంచి దివ్యముగ పాటుబడిరి. లేనిచో ఈఅల్లరులు విషాద కరముగ పరిణమించి యుండేది. కలకత్తా లో పోలీసు కమిషనరు, పైని కాధికారుల ప్రవర్తన మెంతయు ప్రశంసార్హము. వంగరాష్ట్రపు ప్రభుత్వమువారు నీరీ కాన్వనిర్వహణమును ఉచితరీతిని గ్రహించిరి. మదరాసు అల్లరులు కేవలము ఆహారపదార్థముల కరవుచే కలిగినవి. సర్ చందావార్గారు, స్వామయ్యార్తి బీచిక్రాపుగారి నివేదికము తీక్షణమే ప్రకటించబడును. 806 నేరములలో 800 నేరములు నిజమైనవనియు దానికి బలకరమగు కారణములు కలవనియు నివేదికమున తెలుపబడినది. ఈ నిర్బంధావాసపు నేరములయందు వంగరాష్ట్రపు దొరతనమువారి రొనర్చినచర్చను ఈ నివేదికము సమంజసముగ సమర్థించుచున్నది. దీనికొరకై ప్రత్యేకముగ నియమించబడినకాళి అనుకొన్న దానికంటె ఎక్కువగ తన విధ్యుక్తధర్మమును నిర్వహించినది. ఇట్టి అపాయకరమగు నట్టియు, కష్టతరమగు నట్టివనియుండు ప్రభుత్వమువారికి ప్రభుభక్తివిశ్వాసములతో తోడ్పడినవారలందరకును సన్మానపత్రము నొసంగవలయునని వంగరాష్ట్రమున ఆరాజకము, దుండగములలో ఏల ప్రబలుచున్నదను సంగతి తథ్యము. దీనిని జాగ్రత్తగ కనిపెట్టి వీలైనంతవరకు సంహరించువారి ప్రమాదములు పుట్టుననియు, మరల ప్రజలు బాధలకు పాల్పడవలసినవచ్చుననియు ఇన్స్పెక్టుట ప్రభువుగారు వ్యక్తీకరించిరి. ఈ విషయ దళయందు వంగరాష్ట్రపు ప్రభుత్వమువారు ధైర్యముతో ఈ అల్లరులను అడంచుచు అన్ని తెగల ప్రజలభావములను అతిజాగ్రత్తగ మన్నించుచు చురుకుగ పనిచేసిరి. ఆరాజకమును రూపుమాపుటకు ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి నిరంతరాయధముండి తీరవలయును. కాన వారి అధికారమును తీసివేయ వీలుపడదు. పూర్తిగ యుద్ధకాసనములనే ప్రయోగించుట అవసరమని ఇన్స్పెక్టుట ప్రభువుగారు నుడువలేదు. కాని ఇదివరకున్న కాసనములు ప్రస్తుతపు దేశస్థితిని సక్రమస్థితియందుంచుటకు చాలనందున ఇపుడు తగినంత అధికారమును ప్రభుత్వమువారి కుండి తీరవలయుననియు తమ పాలనములోనున్న ప్రజలక్షేమము నిమిత్తము ఎట్టి ప్రమాదము కలుగకుండగ జేయుటకు తగినంత యధికారముండి తీరవలయు ననియు ఇన్స్పెక్టుట ప్రభువుగారు వ్యక్తీకరించిరి.

వృత్తాంతములు

వంజాబు కాననసభ:—21-వ తేదీని కాననసభ జరిగినది. రాజకీయ సంస్కరణములలో ప్రజాసాహిత్యవిషయవిభాగమును గూర్చిన చర్చ జరిగినది. కొన్ని తీర్మానములు చేయబడెను.

ఇంగ్లాండుకు పోవుటకు బయలుదేరిన బిక్సీరు మహారాజుగారును, సర్. ఎస్. పి. సిన్హాగారును నిన్నటిరోజున బొంబాయిలో ప్రవేశించిరి. వీరు 23-వ తేదీని బొంబాయినుండి పయనమై ఏగదరు.

ఇంగ్లాండులో లిలకు మహారాయు ధువస్వసించుగూడదనియు ఏవిధమగు రాజకీయోద్యమమున పాల్గొనగూడదనియు జేయబడిన నిషేధమును ఇంగ్లాండు దొరతనము వారు రద్దజేసిరని బాప్టిస్టుగారు తిండినిచ్చిరని తెలియుచున్నది.

బొంబాయిలో యాధ్యవి రామము సందర్శమున 22,28 తేదీలకు గొప్పఉత్సవములు జరుపబడును. ఉత్సవము 22 తేదీని ప్రారంభమైనది. 22,28 రెండురోజులూ అన్ని కళారీతలకు సెలవీయబడినది. కొన్ని ప్రదర్శనములుగూడ ప్రదర్శింపబడినవి.

కలకత్తాలో వివజ్వరముచే 20 తేదీని 68మంది మృతులైరి. అక్రిందటి రోజున 48 మరు మృత్యువాతంబడిరి. 16 వ తేదీలో అంత్యముగు వారములో మొత్తము 1080 మంది చనిపోయినటుల తెలుపబడినది. ఈ వారములో పోయినటుల ఈ సంవత్సరము ఎన్నడును నేటివరకే ఇంత ఎక్కువగ జనము చనిపోయి యుండలేదు. నిరక్షిణంవత్సరము ఇతే వారమున 590 మంది తక్కువగ చనిపోయిరి. ఆవారములో ఇకల్లుఎంజా జ్వరముచే 484 గురు మృతులైరి.

అదనపుపోలీసు దళము:— అనామదునగరపు జిల్లాలో అకోలా తాలూకాలో తొందరలు పొమ్ముగా నుండుటచే సౌకవత్సరమువరకును అదనపుపోలీసుదళము నేర్పరుచుటకు బొంబాయి దొరతనమువారు తీర్పునిచ్చిరి. అందులకు గుర్యయము రు 41,800 ను ప్రజలు భరించవలెను ఆగష్టు నెల 10 వ తేదీ సాయంకాలము అకోలా మాన్లు తాలూకాని (మహమ్మదీయుని) కొందరు మాత్యజేసిరి. కట్టలలోను గొడ్డళ్లలోను ఆతనిని కొట్టిచంపిరి. ఆతనిఇంటిని తగులబెట్టిరి. ఆతనిశరమును అతనిబండిలోనే వేసి అతని గుర్రముకడనే దహనము చేసిరి. ఈ మాత్యకేసు అనామదునగరంలో విచారణ జరుగుచున్నది.

యాద్యమున చరీటారుల సభయందు వెల్లింగ్టన్ సతిగారిట్లు తీర్పారించిరి:— మిగిలినసామ్మ్యుతో వెల్లింగ్టన్ సతి వైద్యాలయమున పేరుతో ఒక వైద్యాలయమును స్త్రీల ఉపయోగార్థమును, పిల్లలనిమిత్తమును నెలకొల్పవలయును. పూర్వమునై పాలను పంచిపెట్టవలయును. (ప్రజల ఆరోగ్యమును ఆరయుటకు పోవలయునని నియమించబడిన వారు ఆరోగ్యస్థితిని ఆరయుచునే యుండవలయుననియు తెలిపిరి. వీటిని మున్సిసిపాలిటీవారు తమ స్వాధీనములోనికి తీసికొనువరకు ఇటులనే జవగవలయుననిరి. ప్రశువనీత్యాలయముల నిమిత్తము హాజీనాబుసిదికు నిధి ధర్మకర్తలూనుగిన రిలక్షుల యావ్యముల విరాళములు ఈ ఆలయములు కార్యనిర్వాహములు నిమిత్తములు నిసిపాలిటీవారి వశము చేయబడినవి. ఈ వైద్యాలయములు ఆడేరితిని జనగుమండవలయును. ఇం వెల్లింగ్టన్ సతిపేర నుండవలయును ఈచికత్సాలయములకు సంబంధించి వేరొక చిన్న వైద్యాలయము నుండవలయునని సభ వారందరును తమ యభిప్రాయమును తెలిపిరి. ఈసూచనలకు కార్పొరేషనువారికి తెలియజేయవలెననిరి.

మిత్రమండలి ఖయిదీలు.

పారిసు నవంబరు 20:—అల్సేసు తెల్లి యములకుండి యు జర్మనీలోని వివిధభాగములనుండియు విముక్తులైన మిత్రమండలి ఖయిదీలు దినమునకు గుమారు 1000 మంది చొప్పున పారిసు నగరమునకు రమ్ముచున్నారు. వారు ఆలసట, అకలి, అపరకుభత, కష్టహీనత మున్నగు అత్యుల ఆంశ్యస్థితియందున్నారు. జర్మనీ, మానువ ప్రపంచమునకు చేసిన మహావచారమునకు రూపక కావలసి యున్నచో ఈ ఖయిదీల స్థితులు విశేషమగు రుభావు నొసంగ గలవు. ఇట్టి అవచారముల మూలమున జర్మనీ నాగరిక లోకమున జేరుటకు అయోగ్యమగుచున్నది.

వలభ్యమునకు మంచిమందు

కరోలా.
వాసనలేదు, ఏరుచితేదు,
బలవదార్థము, పులితేపురాదు,
భేదులుగావు, దినము కాతగిన
కాల ప్రవృత్తి సునాయాసము
గ అయ్యెలాగున గర్భశోధన
గావించును.
శీ పాను, 1 పాను సీసాలు
సీసా 1-కి వెల
రు. 2-8-0, 4-0-0.

ప్రే జరు గారి
లీవరు టానిక్.
వైత్యమునకు మంచిమందు.
రోగులకు సంభవించు తల
వొప్పికి, అశక్తికి, చెడిన శక్తి
మువలన గలుగు బాధలకును,
లలవలకును, అకలిబాధకును,
వికాసవిహీనతకును అరోచిత
కును, తల తిరుగుటకును, విసు
గునకును, అశీర్ష భేదికినిమంచిది.
సీసా వెల రు. 1-8-0.

కుల్ హట్టి.
ఎరువుగా నున్నను వెరసి
నను వెంట్రుకలను తయ్యము
మినమినలాడు నలుపుగా గాని
గోధుమరంగుగా గాని మార్పు
గలదు. స రో ఫ లి త ము
శాశ్వతము.
ఈ సాల్ఫ్యూరేట్ పెట్టె 1-కి
రు. 2-0-0.

W. E. SMITH & Co., Ltd
Pharmaceutical Chemists &
Druggists, Mount Road,
MADRAS.

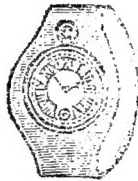
డబ్లియు. ఇ. స్మిత్ అండు కో.
(లిమిటెడ్)
మందులవ్యాపారులు, మాంటు రోడ్డు
మదరాసు

మందులు గోరునప్పుడు యీవ త్రిక వేరు నుదాహరించ గోరెదము
368

మంచి లాభము.
మా త్రయ్యగారి ప్రఖ్యాతిచెందిన కాబూలా
తెల్లనియింగున 10 రులముల పెట్టె 1-కి రు. 1-0-0.
ఇనాం! ఇనాం! ఇనాం!
కాశీలో మూడుదినములు
ఇందు కాశీలో చేయవలసిన యాత్రలను
విశదముగా చెప్పబడుచున్నది.
విలాసము:— 1827
కే. ఎస్. ముత్తయ్య అండు కంపెనీ,
సిల్క్ హౌసు, కాశీ.
K. S. Muthiah & Co.,
Silk House, Benares City.

మలయ చందనము
(1251) పెగోగమునకు మరారము
మందు పుచ్చుకొనుచున్నట్లు ఎవరికిని
తెలియదు. పత్తయ తుది. పిచికారీ
మున్నగు కఠినచికిత్సల పనిలేదు. యచ్చ
మైన మా మలయచందనము ఎటువు
రెలుపు, పచ్చ అను మాడు విధముల
పెగోగముచు మాడుపూటలలో మాన్పును. డబ్బీ 1-కి 2-0-0
గంధర్వపార్శ్వసి, రాజమండ్రి.
ఆత్మజిజ్ఞాసా.
బెయ్యముల సత్కామును గురించిన శాస్త్రీయవిజ్ఞ
గ్రంథకర్త:— పా. జగన్నాథస్వామిగారు, బి. ఏ.
చిన్నరైజా చక్కని గ్రంథము తెం దు. 8-0.
మేనేజరు, ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము
హైదరాబాద్ 212, నడకావా.

హనుమాన్ గ్లాసు సిమెంటు
దీనిని క్రొత్తగా బెంగుళూరువాస్తవ్యులు చక్ర
వర్తిగారు కనిపెట్టిరి. మేమే సోలు యేజంట్లము.
ఇక బాడీలు, చిమీలు, పింగాణి గిన్నెలు బ్రష్
లగునను భయము నవసరము లేదు. వై నుదహ
రింపబడిన సిమెంటుతో అతికిన అతుకుకొనును.
న్యూ ఇండియా కార్యాలయమువారు దీనిని వాడి
యున్నారు. దీని ఉపయోగమును చూచి అచ్చెరు
వైందిరి. ఒక అర్ధరూపాయకు ఒక బుడ్డి వచ్చును.
100 గాజవస్తువులను అతుకవచ్చును. క్రొత్తవస్తు
వులను కొని సొమ్మును వృధగ పాడుచేసుకొనుట
కంటె ఈసిమెంటును కొనుక్కొనుడు. ఒకమారు
ఉపయోగించిన తరువాత దీని యావశ్యకత మీకే
తెలియును. హిందూ దేశమంతను బర్మా, బ్రెయి
టు సెటిలుమెంటు, సింహళములలో నలు యేజం
టులు కావలయును. ఏజంటుగ నుండగోరువారు
యిట్లు వ్రాసికొనవలయును. 962
స్వదేశి ఇండస్ట్రియల్ లిమిటెడ్,
బ్రాంచి: మధుర. **కంజీవరం.**

ప్రసిద్ధమైన గడియారములు
1241

ఈ చిన్న గడియారము మిగుల మేలై
నది. చూచుటకు ఆందముగా నుండును.
ఇండియాదేశ మంతటను ప్రఖ్యాతి పొంది
యున్నది. ఈ నెలలోగా తెప్పించుకొను
వారికి మేలైన ఫాక్టరీ పేనా బహు.
మాన మిచ్చెదము. త్వరపడుడు. గడియారము ఒకటికి పోలు
పట్టినో సహ రు. 5-12-0. 4 సంవత్సరములు గ్యారంటీ.
మేలైన ముంజీటి క్లక్ మెటర్ గడియారము 7-0-0
మేలైన ప్యాకెట్ గడియారము 3-8-0
రెండు సంవత్సరములు గ్యారంటీ ఇవ్వబడును.
డబ్బ్యు. ఆర్. ట్రంక్ అండుకో, 24, బందరుపేర్, మదరాసు.

301 పాశ్చాత్య వేంకటాచల 524
పండితులవారి సిద్ధాపదములు.
లోకామయహర కస్తూరిమాత్ర ల విప్పుడైనను
వ రి కిం పు డు.
ప్రతి వత్సరమునను లక్షలకొలది సీసాలు విక్రయించు
బడుచున్నది.
ఇండియావారు మాత్రమే కాక; బర్మా, సింగాపూ,
మలెయ్, గోవా, ఫీజి, బెరెండ్, ఈస్టాఫ్రికా, మున్నగు
ప్రదేశములవారు మాడ సి సిద్ధాపదమును, ఉపయోగించు
చున్నారు.
మాహాభారతము “విశేషముల లోకామయహర” కర్తవ్య
మాత్రం సీసా మీ యింట నున్న యెడల, చూటికి తెచ్చు
సమయమును, నిశ్చయించి, ముర పెట్టుకొనుట తప్పిపోవును.
శరీరము, కీలనాతము, అశీర్షము, సార్వజ్ఞానాతము
బద్ధము, మాంద్యము, మలబద్ధము, దగ్గు, గజము బొప్పి
చలహీనత, అనారోగ్యము, చెడ్డనీటినుండి గలుగు వికారము,
చిన్న బిడ్డలకు గలుగు జ్వరము, దగ్గు, వాయువు, మలము,
వశేక రోగములును, ఈ సిద్ధాపద సేవనచే నాశ్వర్యముగా
బోయి గుణము గలుగును.
తైన్యకాలలో ఎవకవిధము లనునట్టియు మహాభారత
చరితముల కర్మాటక మాలికలనుండియే యావధముల
తయారు చేయబడుదురు.
చిన్నరైజా యాభ్యాపార గురుతులు, ప్రసి సీసాము
దను ఉండెను; చూచి తీసికొనవలెను.
అనుసావలము, ప్రతిసీసాలో గూడి
యుండును. 260 మూత్రమున్న సీసా 4 అణా లు.
మాత్రమే.
6 సీసాల లోకసారి తెప్పించికోని
అసాల భయ్యతోడే రూ 1-8-0
12. సీసా లోకసారి కొనిన 2-14-0
25. సీసా లోకసారి కొనిన 5-5-0
సమస్త రోగములకు మాత్రమే బయోత్సే
గియ సిద్ధాపదముల రోరపను.
విలాసము:— శ్రీ సీతారామనవైష్ణవశాల, మైసూరు

మీ కవనరమయినచో
యంత్రసంబంధమైనట్టిగాని కరగి పోరపోయినట్టి గాని వనలను గురించియు,
ఉక్కు, ఇనువవాసములు, వంపులు వంపులుగ వంచబడిన లేకులు కొణములుగా
నున్నట్టి ఇనుకకమ్ములు ఇంకను వివిధమైన ఇనుక సామానులను గురించిన అన్ని
విషయములను గురించియు ఈ క్రింది కంపెనీవారిలోనే సంగతినందర్భముల వేరహా
బాలోచించవలసినది. వీరు సామానులను మిక్కిలి తక్కువవెలల కిచ్చుటలోను కొలి
పంతనే వానిని పకాలములో పురపరాచేయుటలోను గొప్ప పేరు మోగినవారు.
విలాసము:— **ది రిలయన్స్ ఫౌండ్రి**
సోల్ ఇండియా ఇండస్ట్రియల్స్ లిమిటెడ్, తలాలపేట్టె నెం 555 రు,
కర్ణ
మదరాసు
(వై కామ్యూనికేషన్ గోరునప్పుడు ఈ పత్రిక పేరు కూడ నుదహరింప గోరుచున్నారు.)